Pirmas Lietuvių Darbininkų Dienraštis.
(First Lithuanian Workers' Daily)
Išeina Kasdien, Apart Nedėldienių.

Laisvė

Darbininkai Visų Šalių, Vienykitės! Jūs Nieko Nepralaimėsite, Tik Retėžius, o Išlaimėsite Pasaulį!

No. 193 Telephone, Stagg 3878 Brooklyn, N. Y., Penktadienis, Rugp. (Aug.) 15, 1930 Pavienio Numerio Kaina 4c Metai XX, Dienraščio XII

KRISLAI

Poniški Veikėjai
Proletarų Menas
ALDLD 12-tas Apskritys
Mūsų Poetai

Rašo *Senas Vincas*

Pas SLA ponus yra "veikėjais" vainikuojami tokie žmonės, kurie nachališkai puola nekošernus ponams viršininkams narius ir iki neatsiduria į beprotnamį. Iš Baltimorės seimo tapo išvežtas tiesiai į beprotnamį vienas "ponas veikėjas," o po Chicagos seimo kitas atsidūrė tokioj pat vietoj. Pastarasis, pasiuntęs seimui laišką su keliais centais, paliepęs nupirkti vinių ir prikalti prie sienos visus bolševikus — pradėjo varjavoti ir tapo nugabentas ir priskirtas prie tokios kategorijos žmonių, kokiai jis priklausė.

Žinoma, mes iš proto ligonių nesidarome sau politinio kapitalo ir nesijuokiame iš jų, kaip paprastai mūsų priešai daro. Pastebime tik tą faktą, kad Susivienijimo poniškoj šeimynėlėj, sąžiningam daktarui išegzaminavus jų makaules, atsirastų ir daugiau kandidatų į beprotnamį. Na, o su kandidatais į tokią "garbingą" įstaigą save gerbiąs žmogus privalo neturėti jokio reikalo — šluoti juos iš bent kokios organizacijos be jokios atgailos.

Proletarų Meno Centrą perkėlus į rytus, galima užtikrinti, jog tokių "prajovų" nebus, kad sekretoriaus pareigas einąs draugas per du metus laiko neprisirengtų protokolo įrašyti į knygas. Jeigu vienokią ar kitokią pareigą apsiėmęs atlikti draugas pasirodo toks vikrus, kaip apatinė pusė girnų—prasčiaus ir būti negali. Tai ne demoralizavimas viso draugijinio judėjimo, bet skandalas!

Tačiaus su apgailestavimu turime pripažinti, kad apatinės girnų pusės vikrumo draugų toli jieškoti nereikia eiti.

Skaitau dienraštyj, kad 12-to ALDLD apskričio ribose esantis draugas pajieško apskričio valdybos! Ar reikia didesnio skandalo ir kuom tokis apsileidimas galima pateisinti?

Vyrai! Atvirai pasisakykite, kam dirbate — darbininkų klasei, ar jos priešams? Jeigu jau 12-to apskričio komitetas nešaukia pusmetinės konferencijos, tai kas nors iš draugų turi ją sušaukti ir padaryti tvarką komitete.

Andai vienas draugas pastebėjo, kad mūsų poetai, rašydami eiles, nekreipia jokios atydos į eilių turinį, nesuveda minties ir nepiešla jokio vaizdo, bet įsikibę laikosi į galūnes. Jeigu viršutinė eilutė baigiasi, padėkim—drigantas, tai antroji, nepaisant, kaip sakinys išeis, turės būti—šventas.

Pastaba labai vietoj. Daugelis kandidatų į poetus nekreipia domės į eilių turinį ir nesistengia padaryti kokį logišką išvedimą, bi tik galūnes šiaip-taip sunarpliojo ir eilės gatavos. Tačiaus už tokias eiles, nors jos ir užima laikraštyj kiek vietos, bet galima autoriams atleisti, kad priduoti jiems drąsos tolimesniam lavinimuisi.

Vienok pastaromis dienomis mūsų dienraščiuose tilpo draugo J. Rutenio pora eilėraščių. Nors apačioje tų eilių nepavydėta ir išnašų, paaiškinimas ant paaiškinimo (kas tik labai retuose atsitikimuose, eilėraščiuose daroma), bet eilių minties suprasti vistiek negalima. Reikėtų, kad kas jas išverstų lietuvių kalbon, "Laisvėj" tilpusias eiles ypatingai.

Mano supratimu, draugas J. Rutenis daug geriau pasitarnautų amerikiečiams, kad apie tokius dalykus, kaip fabrikų, elektros stočių ir kitos penkių metų kūrybos eigą Sovietuose rašytų proza, o ne eilėmis. Tokios eilės, kad ir turi savyje gerų norų, bet kuomet skaitytojai jų nesupranta—nieko jos neduoda.

Batavia, Indonesija.—Chiniečių vietinio dienraščio Surabaja redaktorius tapo suareštuotas. Reakcija čia aštrina savo nagus.

Amerikos Profesorius Serga Sov. Sąjungoj

MASKVA. — Columbia Universiteto profesorius Seager, kuris pribuvo į Maskvą apie mėnuo atgal, apsirgo plaučių uždegimu. Jis dabar randasi Kijevo ligoninėj ir, sakoma, smarkiai sergąs. Seageris atvyko su būriu ekonomistų tirti SSRS padėtį.

Finliandijoj Reakcija Iš Dviejų Pusių

HELSINGFORSAS.—Finliandijos revoliucinis darbininkų judėjimas puolamas iš dviejų pusių: slaptai puola fašistų banditai, o viešai—vyriausybė, kuri atstovauja fašistų reikalus. Daugelyj vietų darbininkų kairieji atstovai tapo išmesti iš miestavų tarybų. Panašiai yra padaryta: Kaunala, Lapuavirta, Kaunayoki, Salunsalo ir Saloyene miesteliuose. Daugelyj vietų darbininkų skaityklos ir kliubai tapo uždaryti:

Finliandijos Komunistų Partija išleidžia dienraštį nelegaliai (slaptai). Jis yra spausdinamas mimiografu, šešių ankštai surašytų puslapių. Policija betgi nepajėgė surasti jo redaktorių ir išleidinėjimo vietos.

Ko Trokšta Vokiečių Socialfašistai?

BERLYNAS.—Vokietijos fašistai, vadovaujami savo "Mussolinio" Hittlerio, ruošiasi prie rinkimų į reichstagą visais galais: Jie turi savo partiją, pavadintą "Tautinė Socialistų Darbininkų Partija." kurios programa "praktiška" ir reakcinė.

Be kitko, fašistai reikalauja (a) kuoveikiausiai suvienyti Vokietiją su Austrija; (b) panaikinti Versailės ir St. Germain sutartis; (c) atgauti Vokietijos kolonijas; (d) Vokietijos piliečiais priimti tik tuos žmones, kurie yra "tikro vokiško kraujo"; žydų nepriimti Vokietijos piliečiais; (e) nė vienas asmuo, nesąs "tikro vokiško kraujo," negali užimti valdiškas vietas, ir tt.

Be to, reikalaujama visus didžiuosius department-štorius (krautuves) konfiskuoti ir ju daiktus atiduoti smulkiesiems krautuvininkams; iš smulkiųju krautuvininku valdžia privalo viską pirktis. Į Vokietiją neįsileisti jokios šalies darbininku, etc.

Hittlerio partijos programa reakcinga ir juoda.

Prieš šita programą stovi komunistai su savo revoliucine programa. Tikimasi, kad komunistai šiemet rinkimuose laimės daug darbininkų balsų.

PROFESINĖS SĄJUNGOS KOVOJA SU TAIS DARBININKAIS, KURIE NESILAIKO NUOLATINIAM DARBE

MASKVA. — Sovietų Sąjungos profesinės sąjungos daro žygius kovai su kaikurių darbininkų bedisciplinišku. Tūla jų dalis išlieka iš darbo perdažnai be jokio reikalo; dažnai kiti išsigeria alkoholinių gėrimų, o kiti mėgsta iš vienos vietos eiti į kitą vietą, kas apsunkina socialistinę statybą.

Kovoti prieš tai imamasi visais būdais. Profesinių sąjungų centro komitetas nutarė, be kitų būdų, (1) suvienodinti kiek tik leidžia darbininkams algas, kad jos neviliotų iš vieno fabriko darbininkų į kitą; (2) duoti premijas tiem fabrikam ir tiem darbininkam, kurie išsilaiko nuolatiniai darbe, be išlikinėjimo; (3) gerinti darbininkų butus ir kitus gyvenimo reikmenis. Šitam tikslui Sovietų vyriausybė yra pridėjusi prie šių metų biudžeto dar ekstra 50,000,000 rublių; (4) pataisyti trūkumus darbo biuruose ir (5) įvesti socialistinę kompeticiją kovai su tais, kurie be reikalo išlikdinėja iš darbų.

Kaip Lietuvos Kunigai su Teismais Teisia Tuos, Kurie Netiki Jų Šulerystėm ir Apgavystėm

KAUNAS. — 1928 m. rugpjūčio mėn. 11 d. Tirkšlių parapijos klebonas kun. Pakeltis apskundė teismo tardytojui pil. Joną Kučką, kad jis esą viešai šmeižęs katalikų tikėjimą. Esą, pil. Kučka 1928 m. liepos 1 d. susirinkusiems prie Tirkšlių vartotojų bendrovės žmonėms kalbėjęs, kad bažnyčia yra tamsus purvynas, kur visos apeigos yra apgavikų kunigų išmislai, kad išpažintis tai didžiausia kvailystė ir kunigai yra tiktai apgavikai—žalčiai.

Pil. Jonui Kučkai buvo sudaryta baudžiamoji byla ir Šiaulių apygardos teismas 1929 m. rugsėjo 21 d., pasiremdamas liūdininko Bonaventūro Jonaičio parodymu (liūdininkais buvo dar dvi moterys, bet teisme juodvi savo parodymų, duotų teismo tardytojui, atsisakė), nubaudė J. Kučką pusantrų metų kalėti.

J. Kučka pasiskundė Vyr. Tribunolui, bet Vyr. Tribunolas apygardos teismo nutarimą patvirtino. Nelaimingajam liko tik kęsti bausmę. Nesenai prieš pil. J. Kučką liūdijęs Bonaventūras Jonaitis, sąžinės graužiamas, prie liūdininkų prisipažino, kad jis teisme prisiekęs melagingai, įkalbėtas kunigo, kuris žadėjo už tai duoti jam atlyginimą.

Sovietų Sąjungos Darbininkai Griežtai Smerkia Amerikiečius, Užpuolusius ant Juodveidžio

MASKVA. — Kadaise Leningrade tūli amerikiečiai baltveidžiai darbininkai, susipykę su juodveidžiu darbininku, Robert Robinson, išmetė jį iš valgomojo kambario. Prieš tai išstojo visa Sovietų spauda ir organizacijos. Daugelis darbininkų, smerkdami Hewis, kuris buvo iniciatorium puolimo ant negro, reikalauja jį ir jo pritarėjus išvyti iš Sovietų Sąjungos. Kiti reikalauja Hewisą teisti Sovietų Sąjungos teisme, Leningrade.

Kaikur darbininkų organizacijos sudarė savo teismus ir juose daro nuosprendžius. Spauda ir kalbėtojai atsargiai aiškina, kad Hewis ir tie, kurie yra nusistatę prieš negrus darbininkus, yra aukos kapitalistinio auklėjimo. Jie tačiaus privalo žinoti, jog Sovietų Sąjunga tai ne Amerika. Čia visom rasėm suteikta pilniausia laisvė ir lygybė.

Estonijoj Teisia 17-ką Darbininkų

REVELIS. — Vidaus ir "teisingumo" ministerijos surašė bylą prieš Baumaną ir 17 kitų darbininkų kalinių (jų tarpe penkios moterys). Visi kaltinami pašovime generolo Untjos. Byla ruošiama tikslu, kad užduoti smūgį darbininkų klasei.

Anglų ir Airių Darb. Delegacija Leningrade

LENINGRADAS. — Rugpjūčio 13 d. čion pribuvo Anglijos ir Airijos darbininkų delegacija. Delegacijos nariai buvo išrinkti Sovietų Sąjungos Draugų mitinguose. Šitie darbininkai aplankys Sovietų Sąjungos didesnius miestus ir savo akimis pamatys, kaip gyvena Sov. Sąjungos darbininkai.

Francijos Darbininkų Streikas Tebesitęsia

PARYŽIUS. — Šiaurinėje Francijoje darbininkų generalis streikas dar vis tebesitęsia. Šiuo tarpu kovos lauke randasi 150,000 darbininkų. Reformistai agituoja streikierius priimti dalinį pakėlimą algų.

Vokietijos Kompartija Varo Gerą Kampaniją

BERLYNAS. — Vokietijos Komunistų Partijos vadas, d. Thaelmanas, nesennai turėjo masinį mitingą Hamburge, kur dalyvavo milžiniškos masės darbininkų. Jis kalbėjo apie rinkimų kampaniją į reichstagą. Thaelmanas nurodė, kad tik Sovietų Sąjunga rodo kelią, kaip Vokietija gali išeiti iš Youngo plano vergijos. Jei Vokietijos darbininkai nori pasiliuosuoti iš jos, jie turi asirinkti sovietinį planą.

Corbach mieste komunistas kandidatas paveržė vietą iš socialdemokrato rinkimuose į miesto tarybą.

Paryžiuj Vaisiai Nupiginti, Nes Nėra Taksų

PARYŽIUS. — Iki šiol į Paryžių atgabenamieji orandžiai ir mandarinai būdavo apdedami miestavais taksais (35 frankais ant 100 kilogramų). Šiuo tarpu tačiaus tie taksai panaikinti, todel vaisiai atpigs.

Maisto Kainos Kyla; o Maisto Pakankamai

WASHINGTON. — New Yorke jau keliamos kainos ant daržovių, vaisių ir kitų daiktų. Pardavinėtojai teisinasi, kad tai daroma delei "stokos maisto," kuri atsirado iš priežasties giedros. Bet čia žinoma, kad maisto yra pakankamai, nepaisant giedros. Prašoma sulaikyti spekuliantų užmačias. Federalė valdžia gal būt įsikiš.

Kareiviai Pasmerkti Delei Sukilimo

BORDEAUX, Francija.—Nesenai čia buvo teisiami 21 kareivis už dalyvavimą sukilime kalėjime. Du gavo po penkis metus kalėjimo, o kiti po mažiau. Sudėjus bendrai, ant jų uždėta 47 metai kalėjimo.

NEW YORKAS. — Frank M. Hawks supliekė pulk. Lindberghą lėkime. Pirmasis atlėkė iš Los Angeles į New Yorką į 12 ir pusę val.; vadinasi, dviem ir puse valandos greičiau, negu Lindberghas. Hawks lėkdamas padarė tris sustojimus. Tai greičiausias oru perlėkimas išilgai J. V.

IR NANKINGAS JAU PAVOJUJE!

MIESTAS LIKĖS BE JOKIOS APSAUGOS; TARNAUTOJAM ALGOS NEIŠMOKĖTOS, NES NETURI ČIANG KAI-ŠEKAS PINIGŲ

Hankowe Buržuazija Mano, kad Žudymu Komunistų Veikėjų Ji Užtikrins Sau Ilgesnį Viešpatavimą; Tarpe 50 ir 150 Komunistų Kasdien Nukertamos Galvos Miesto Gatvėse

Vėliausios kablegramos praneša, kad Nankingo miestas, čiang Kai-šeko valdžios sostinė, randasi tokioj padėtyj, kad bile laiku jį komunistų armijos gali paimti.

Darbininkų ir valstiečių armija, ginkluota šautuvais ir kitokiais ginklais, žygiuoja linkui Nankingo ir jau tebesiranda tik 20 mylių atstume. O tuo pačiu sykiu Nankinge kareivių pasiliko labai mažai ir tie valdžiai nepatikimi. Miestas, vadinasi, atdaras komunistam ir jei pastarieji matys reikalo, jį greit paims.

New Yorko Timeso korespondentas Šanghajuj praneša, kad Nankingo valdžia randasi nejaukioj padėtyj: neturi pinigų išmokėti valdiškiem tarnautojam algų. Daugelis tarnautojų jau metė darbus, negaudami algų, o nemažai jų dirba numažintomis algomis; kiti negauna algų kelinta savaitė.

Hankowe Kaikam Baisu

Čiang Kai-šeko valdytojai Hankowo mieste baisiai persigandę delei vietinių komunistų suokalbių ir darbininkų pasipriešinimų. Idant užkirsti kelią sukilimam, tai įvesta dar negirdėtas teroras: **kiekvieną dieną nužudoma tarpe 50 ir 150 komunistų arba jų simpatikų.** Dažnai darbininkai žudomi tokie, kurie neturi nieko bendro su komunistiniu judėjimu, bet kurie pasipriešina kitų savo brolių žudynėm.

Japonų koncesija Hankowe apvedžiota spygliuotom vielom, prileistom elektros. Francūzų koncesija apkrauta tvoromis iš smėlio pripiltų maišų. Britanijos koncesija apstatyta ginkluotais kareiviais.

Amerikos ir kitų svetimų kraštų piliečiai — buržujai—yra pasirengę bile valandą bėgti į savo laivus, esamus prieplaukoje, ir nešdintis tolyn. Laivai stovi priruošti ir tik laukia įeinant į miestą komunistinių armijų.

Hankowas pilnas chiniečių buržujų, sugužėjusių iš apielinkinių dvarų ir miestelių. Visi drebėdami laukia ryt dienos ir tikisi, kad juos Amerikos, Anglijos, Francijos ir Japonijos šautuvai ir kareiviai išgelbės nuo rūstybės valstiečių ir darbininkų, kuriuos per ilgą laiką jie išnaudojo ir slėgė.

Čangša miestan jau ir vėl įmaršavo komunistų armija. Jinai pirmiausiai atkeršys tiem nevidonam, kurie kasdien skerdė po 250 komunistų miesto gatvėse. Atsiskaitys su visais budeliais!

Komunistų armijoj randasi labai daug moterų valstiečių ir darbininkių. Ir jos užsidėję šautuvus ant pečių žygiuoja drauge su vyrais kariauti už Sovietų galią.

Kova Planinga

Iki šiol buržuazinėj spaudoj buvo skelbta, kad Chinijoj einamoji ginkluota klasių kova yra neapgalvotas darbas "banditų", pasivadinusių komunistais. Bet toli gražu to. Pastarieji Associated Press (kapitalistų žinių agentūra) tyrimai parodo, kad tai yra planingas ir gerai apgalvotas žygis. Nors tosios komunistų armijos didžiumoje susideda iš valstiečių (vidutinių ir vargdienių) masių, tačiaus josios veikia po direktyvomis bendros komandos, esamos rankose darbininkų Sovietų, kurie yra direktyvose Komunistų Partijos.

Sovietų valdžia atvirai paskelbė, kad ji kovoja už nuvertimą Čiang Kai-šeko buržuazinės valdžios, už nuvertimą visų generolų ir kitokių lordų valdžių Chinijoj; už išvijimą iš Chinijos svetimų imperialistų; už įkūrimą Chinijoj Sovietų vyriausybės; už įkūrimą Sovietų vyriausybės—proletarų diktatūros—visam plačiajam pasaulyj.

Kairiųjų Įtaka Auga

BERLYNAS. — Langenbrahm angliakasykloje buvo rinkimai darbininkų tarybos. Ši vieta iki šiol buvo žinomu krikščioniškų socialistų centru. Tačiaus šiemet, renkant tarybą, už kairiųjų darbininkų sąrašą paduota 495 balsai (pereitais rinkimais gauta 308 balsai), o už krikščioniu sąrašą—401 (pereitais rinkimais 456). Reformistai tegavo išviso tik 195 balsus, kuomet pereitais rinkimais jie buvo gavę 286. Vadinasi, kuomet revoliucinis sparnas laimėjo, tai krikščionys ir reformistai—prakišo.

MENININKAMS!

Delei techniškų priežasčių "Proletarų Meno" skyrius šiame "L." numeryj nespausdinamas; bus išspausdintas rytojaus laidoj.—Redakcija.

LAISVĖ, LITHUANIAN DAILY
Published by LAISVĖ, INC.
Every day, except Sunday, at 46 Ten Eyck Street, Brooklyn, New York

SUBSCRIPTION RATES:

United States, per year	$6.00	United States, six months	$3.00
Brooklyn, N. Y., per year	$8.00	Brooklyn, N. Y., six months	$4.00
Foreign countries, per year	$8.00	Foreign countries, six months	$4.00
Canada and Brazil, per year	$6.00	Canad and Brazil, six months	$3.00

Entered as second class matter March 11, 1924, at the Post Office at Brooklyn, N. Y., under the Act of March 3, 1879

Chinijos Revoliucija—Mūsų Reikalas

Jau gegužės 1 d. šiemet Chinų Sovietai valdė didesnį žemės plotą, nekaip "tautinė" Chinijos valdžia su savo sostine Nankingu ir su prezidentu Chiang Kai-sheku, kuris yra Amerikos kapitalo pensionierius.

Ypač šiomis paskutinėmis dienomis Chinijos Sovietai praplėtė savo viešpatavimo sritį; atsiėmė iš fašistinių Chiang Kai-sheko gaujų Čangšą, Hunan provincijos sostinę; Sovietų raudonarmiečiai, darbininkai ir valstiečiai, užėmė Kanchową, Kiangsi provincijoj, ir artinasi prie Hankowo, labai svarbaus pramonės centro, kuris yra vadinamas "Chinijos Chicaga." Nuo pačios Chiang Kai-sheko sostinės Nankingo jau tik už 20 mylių randasi sovietinė Raudonoji Armija. Amerikos kapitalistų laikraščiai bijo, kad fašistinis budelis Chiang Kai-shekas bus trumpu laiku priverstas nešdintis ir iš Nankingo.

Revoliucijos Energija Nuveikia Visas Kliūtis

Chinijos darbininkai ir valstiečiai ne tik atsilaiko prieš savo šalies juodašimčių armijas, bet ir prieš šimtą ar daugiau Amerikos, Anglijos, Japonijos ir kitų imperialistų karo laivų, kurie bombarduoja revoliucionierius iš jūros pakraščių ir iš didžiųjų upių ir siunčia desėtkus tūkstančių jūrininkų prieš Sovietų laikomus miestus. Didžiausio gi revoliucinio smarkumo parodo darbo žmonės tose vietose, kur pirmiau buvo Sovietai, kurias paskui buvo užėmę tautiniai-imperialistiniai fašistai, o dabar jas vėl atsiėmė revoliucionieriai. Sykį susipažinę su darbininkų ir valstiečių valdžia, jie įgijo dar mirtinesnės neapykantos prieš fašistinius tironus. O fašistinių tautiečių tironija nežinojo nei galo nei krašto, kur buvo užėjus ant Sovietų pėdų. Taip antai, Čangšoj, matydami sau ateinant galą, Chiang Kai-sheko budeliai kasdien, po neapsakomų kankinimų, žudė po 250 komunistų ir kitų nužiūrimų revoliucinių darbo žmonių.

Bet nei tos budelystės, nei visų didžiųjų imperialistų talka nepajėgia suturėti galingojo tvano Chinijos revoliucijos. Ir todel, kaip jau pirmiau minėta, imperialistai ruošiasi į didį bendrą karišką žygį, kad suvienytomis pajėgomis sukriušint Chinijos Sovietų galią ir kraujuose prigirdyt Chinų revoliuciją.

Apginkime Chinijos Sovietus!

Matant tąsias didvyriškas Chinijos darbininkų ir valstiečių kovas, iš vienos pusės, ir svetimųjų imperialistų šuniškus darbus ir dar šuniškesnius naujus pasikėsinimus,—jokios šalies darbininkai negali į tai ramiai žiūrėti. Kiekvienos šalies, ypač Amerikos, darbininkai turi parodyti tokio masinio pasipriešinimo prieš savo imperialistinius nevidonus, kad imperialistai nedrįstų skirti nei vieno cento karui prieš Chinijos revoliuciją; nei vieno kareivio, nei vieno svaro amunicijos prieš Chinų Sovietus.

Amerikos Komunistų Partija šaukia: "Chinijos revoliucija yra dalis pasaulinės revoliucijos! Jinai yra dalis mūsų kūno ir kraujo. Jinai yra taipo pat ir mūsų revoliucija! Šalin karinį imperialistų kišimąsi į Chiniją! Darbininkai, atsisakykite krauti ir vežti amuniciją mėsininkams Chinijos darbo minių! Eikite į Chinų revoliucijos apgynimo demonstracijas! Kiekvienoj darbavietėj, kiekviename susirinkime, reikalaukite: Šalin imperialistų nagus nuo revoliucinės Chinijos!"

Kova Prieš Brangininkus

Kiek kapitalistai pabrangina valgį, drabužį ir kitas gyvenimo reikmenas, tiek jie faktinai nukerta darbininkams uždarbį, nekalbant jau apie nuolat einančius paskutiniu laiku tiesioginius darbo mokesnio kapojimus fabrikuose, dirbtuvėse ir kasyklose.

Šiomis dienomis įvairios maisto kompanijos staiga pradėjo kelti kainas pieno, daržovių, mėsos ir kitų produktų. Pelnagrobių pasiteisinimas ir proga—tai laukų ir daržų nudeginimas per kaitrą įvairiose pietinėse ir vakarinėse valstijose.

Nežiūrint kaitros, tačiaus, dar ir po šiai dienai tebėra tokia maisto daugybė trustiniuose šandėliuose, kad valgio produktų pabrangininmas neturi jokios žmoniškos priežasties.

Imkime kad ir pieno pabranginimą New Yorke po centą nuo kiekvienos kvortos. Šioje srityje, kaip pripažįsta kapitalistinis N. Y. Telegram, yra kasdien pagaminama apie 9,000,000 kvortų pieno; toj pačioj gi srityj nedaugiau kaip 3,500,000 kvortų pieno sunaudojama per dieną. Vadinasi, nežiūrint laukų ir pievų nudeginimo kitose, tolimose vietose, šičia tebėra didelė pieno gausybė; o pienas vis tiek pabrangintas. New Yorko miesto sveikatos komisionierius pareiškė, kad nematąs jokios priežasties, kodel reikėtų pakelti šičia pieno kainą, o vis tiek jis leido pabranginti pieną po centą nuo kvortos, ir galutinai "užsidarė savo armoniką."

Nors šioj plačioj apielinkėje yra eibės šviežių daržovių, o jų kainos vis tiek begėdiškai keliamos; pelnagrobiams gi turavoja ir pats Jungtinių Valstijų žemdirbystės ministerijos atstovas New Yorke, pareikšdamas, kad nors daržovės būtų pabrangintos 100, 300 bei 400 procentų, ir tai negalima būtų murmėti.

New Yorko Times nurodo, kad, nepaisant kaitros pasekmių, "Amerikoj nėra jokio maisto trūkumo," tačiaus valgio produktų kapitalistai pradėjo beprotiškai branginti maisto dalykus.

Kapitalistinė valdžia eina su pelnagrobiais. Darbininkai ir darbininkės negali to pakęsti. Komunistai pradeda demonstracijas prieš tuos plėšikus ir jų valdžią. Darbininkai ir darbininkės turi skaitlingiausiai traukti į tas demonstracijas, protestuoti prieš lupikus.

APŽVALGA

Socialfašistų Šauksmas del "Raudonojo Susivienijimo"

Socialfašistas Grigaitis, pasiskaitęs SLA 83 kuopos rezoliuciją, tilpusią "Laisvėj" rugpjūčio 9 d., del tvėrimo Darbininkų Susivienijimo, vos tik neapalpo. Jis per savo geltonlapį isteriškai šaukia, kad bolševikai nori galutinai suskaldyti Susivienijimą Lietuvių Amerikoj ir suorganizuoti savo atskirą Susivienijimą. "Naujienų" rugpjūčio 12 d. laidoj Grigaitis tuo klausimu patalpino ilgą editorialą. Jis bando visaip išniekinti pažangiuosius SLA narius, kurie kalba apie organizavimą naujo Susivienijimo, Lietuvių Darbininkų Susivienijimo.

Socialfašistams ir fašistams baisu, kad pažangieji SLA nariai tokį žingsnį daro. Jie manė, kad su policijos pagelba jie galės lengvai apsidirbti su veiklesniais SLA nariais, kurie kovoja prieš fašistinę politiką SLA organizacijoj, ir ant toliaus galės bosauti Susivienijime Lietuvių Amerikoj. Bet dabar jie mato, kad jų pradėtas skaldymo darbas Chicagoj (išmetimas su policija 208 delegatų) gali privesti SLA organizaciją prie galutino pakrikimo.

Bet Grigaitis, vienas SLA skaldytojų, šaukia:

> Taigi, ant galo išlindo yla iš maišo. Komunistai ilgą laiką veidmainiavo, apsimesdami SLA. "draugais," kuriems buk rupi tos organizacijos gerovė labiau, negu kam kitam. Jie gynėsi, kad jie nenori Susivienijimą ardyti; jie bažijosi, kad jie atskiro susivienijimo nesteigsią. O dabar jau jie atvirai pasisako, kad jų tikslas yra *suskaldyti SLA. ir traukti savo pasekėjus į naują organizaciją.*

Argi bolševikų tikslas yra suskaldyti SLA? Argi ne fašistai ir socialfašistai pradėjo tą organizaciją skaldyti Chicagoj Lietuvių Auditorijoj? Argi ne fašistai ir socialfašistai po savo nelegališko SLA seimo tęsia skaldymo darbą kuopose? Ar ne tie niekšai visur su policijos pagelba meta lauk iš kuopų susirinkimų pažangiuosius SLA narius, kurie nepritaria jų fašistinei politikai? Ar tūkstančiai SLA narių, kurie yra darbininkiškai nusistatę, gali ant toliaus sugyventi su fašistiniais gaivalais, kurie juos terorizuoja?

Aišku, kad jie negali nusileisti fašistams ir socialfašistams.

Ant galo socialfašistas Grigaitis raminasi:

> Ir gerai. Dabar kiekvienas SLA narys galės apsigalvoti ir nuspręsti, su kuo jisai eina: ar su senąja savo organizacija—ar su komunistų partija.

Ir vis tas "baubas"—Komunistų Partija. Šveicariškas sūris mano, kad tuomi išgąsdins SLA narius ir nariai ant toliaus neves kovos prieš fašistus ir socialfašistus, bet nuolankiai eis su "senąja savo organizacija," reiškia, su Grigaičiu ir Gegužiu, su socialfašistų ir fašistų klika. Bet tas "baubas" nei kiek jiems nepasitarnaus. SLA nariai darbininkai nebijo Komunistų Partijos, nes jie gerai žino, kad Komunistų Partija yra jų Partija, kad ta Partija kovoja už jų reikalus. Aišku, kad SLA nariai darbininkai greičiau pasakys: "Mes einam su Komunistų Partija. Šalin fašistų ir socialfašistų klika!"

Mes turime pasakyti fašistams ir socialfašistams: Jūs gąsdinote SLA narius darbininkus b o l š e v i z m o "baubu"; jūs, it kokie puspročiai, šaukėte, būk komunistai, užvaldę Susivienijimą, milioną dolerių "atiduotų Maskvai." Bet SLA nariai darbininkai nekreipė domės į jūsų tuos kvailus šauksmus. Jūs ir dabar jų nenugąsdinsite.

Pažangieji SLA nariai yra veikliausias elementas SLA organizacijoj. Ir jeigu pažangieji sudarys savo naują Susivienijimą, tai mes galime užtikrinti fašistams ir socialfašistams, kad naujas Susivienijimas, Lietuvių Darbininkų Susivienijimas, greitu laiku išaugs į milžinišką organizaciją.

"Ką Dievas Labiau Myli, Tam Sunkesnių Kryželių Duoda"

Liepos 27 d. Židikiuose laidojant lenkę dvarininkę Mariją Pečkauskaitę Lietuvos fašistų garbintojas kunigas Tumas, sakydamas prie kapo pamokslą, tarp kitų nesąmonių, pareiškė:

> Tame mus įtikina dar vienas dalykas. Ta tikra krikščionė, pamaldi, labdarė, artimo meilės pilna žmogystą, amželi baigė kentėtoja, kaip šv. Teresė. Kentė didžiausius skausmus, gendant kaulams, pirma rankų, paskui kojų. Žmoniškai samprotaujant, tai už visą ilgą, naudingą jos tarnavimą Dievui ir žmonėms derėjo senatvę jai užtikrinti ramybėje, pagarboje, pūkų guolyje. O ką mes matome? Prie viso išsižadėjimo savęs jai teko pridėti kelerių metų kančios. Tai mums nenaujiena. Mes giliai įsitikinę, jog ką Dievas labiau myli, tam sunkesnių kryželių duoda, idant teikiamas garbės vainikas juo būtų skaistesnis. ("L. Aidas" No. 171)

Matote, dievas ją taip mylėjo, kad net kelis metus kankino. Ir už ką jis ją kankino? "Idant teikiamas garbės vainikas juo būtų skaistesnis," sako tas fašistų tarnas.

Jis tiksliai taip sakė miniai susirinkusių žemaičių, kad juos apmulkinti. Ta Šatrijos Ragana (taip Pečkauskaitė pasirašydavo po savo raštais) buvo iškilmingai laidojama, ir susirinko nemažai tamsių žmonelių pažiūrėti tų ceremonijų. Žinoma, kad jų tarpe buvo daug, kurie kenčia didelį skurdą ir didelę priespaudą. Už tai kunigas Tumas juos ramina, sakydamas: "Ką dievas labiau myli, tam sunkesnių kryželių duoda."

Ne tik tas smetoninių fašistų bernas taip kalba. Taip kalba visi kunigai, darbo žmonių mulkintojai; jie tai daro su tikslu, kad užnuodinti darbininkų protą pasakomis apie dievą, velnią ir peklą, idant darbininkai negalėtų suprasti, iš kur paeina skurdas ir vargas, idant darbininkai negalėtų susiorganizuoti ir sukilti prieš išnaudotojus pavergėjus.

Toliaus kunigas Tumas savo pamoksle dar pasakė:

> Marija Pečkauskaitė, kaip ir a. a. Sofija Ivanauskaitė-Przybylauskienė buvo Lietuvos lenkės, o tiek brangios lietuviams, kaip retas kuris lietuvis. Jos buvo saviškės. Jūs matote, kaip Lietuvos Respublika, jos įstaigos, jos pilie-čiai myli ir gerbė lenkiškuosius savo narius... Juo daugiau bus tokių pilietinių nuopelnų, kaip čia laidojamos Marijos Pečkauskaitės ar Tryškiuose palaidotos Sofijos Przybylauskienės, juo greičiau įvyks ta pageidaujama santarvė.

Kodel kun. Tumas taip garbina lenkes? Todel, kad jos buvo lenkės dvarininkės, todel, kad jos ištikimai tarnavo bažnyčiai ir fašistiniams Lietuvos valdonams. Bet ką gero jos davė darbo žmonėms? Nieko, o nieko. Jos — dvarininkės — rūpinosi palaikyti ponų viešpatavimą Lietuvoj. Už tai ponai ir jų tarnai šiandien jas garbina. Nežiūrint, kad jos lenkės, Lietuvos darbo žmonių engėjai apvainikavo jas "skaisčiausiais vainikais" už pasidarbavimą del tautos ir bažnyčios: už pasidarbavimą Lietuvos buržuazijos naudai.

PASTABOS

Rugpjūčio 8 d. Ocean City, Md., miesto oficialai svarstė, ką daryti ir kaip geriausiai sunaudoti bangžuvės kūną, kurį vanduo išmetė į kraštą netoli šiaurinės prieplaukos stoties ir kuris esąs 52 pėdų ilgio.

Nesvarbu, ką jie su tuo kūnu padarys, bet svarbu tas, kad vandenyje tokie milžinai gyvena.

-:- -:- -:-

J. V. statistikos biuras pranešа, kad, delei suvaržymo imigracijos, šiais fiskaliniais metais į šią šalį atvykę 13.6 nuoš. mažiau ateivių, negu pirmesniais laikais. Tuo pačiu laiku buvę išdeportuota 16,631 atevis.

Tai labai didelis nuošimtis! Juk ateivystė, nežiūrint iš kokios šalies, tai yra tas gyvybės pulsas, kuris atneša kraštui naujos energijos, naujų spėkų.

-:- -:- -:-

Keleiviai iš Pullman vagono, važiuodami iš St. Louis į New Yorką, rugpjūčio 7 d., nusprendė savo kelines atiduoti suprosyti. Patarnautojas surinko kelines net nuo 15 sportų. Kokiu tai būdu vagonas, kuriame buvo atliekama kelinių operacija, tapo atkabintas Buffalo ir pasiekė New Yorką tik už dviejų valandų vėliau.

Blogai be pinigų. Blogai be duonos. Bet negerai ir be kelinių...

-:- -:- -:-

Baltimore, Md., rugpjūčio 9 d. tapo palaidotas žmogus, kaipo William E. Lentz, kuris buvo atrastas negyvas parke ir kurį giminės pripažinę. Bet tai buvus klaida. Sugrįžę žmonės po visų ceremonijų pamatė p. Lentz stovintį ant gatvės. Dabar kilo klausimas, kas apmokės graborių?

Nugi, kaip p. Lentz užsidirbs...

-:- -:- -:-

Iš Princeton užsiėmimų teikimo departmento direktorius Datus C. Smith raportuoja, kad laike pastarųjų mokslo metų šiame universitete studentai įvairiais būdais uždirbę viso $173,343 arba, padalinus tą sumą tarpe dirbusių, išpuls kiekvienam po $396.

Darbai, už kuriuos studentai gavę mokestį, buvę sekami: grojimas orkestroj, vežikais, perkraustytojais, tikietų pardavėjais, stenografais, fotografais, piešėjais, knygvedžiais, spaustuvininkais, korektų skaitytojais, prenumeratų rinkėjais, magazinų pardavėjais, laboratorijos darbininkais, dekoratoriais, siuvėjais, prosytojais, čeverykų taisytojais, sargais, virėjais, į stalą padavėjais ir tt.

Gražus dalykas, kad nuo praktiškojo darbo neatsisakoma. Bet buržujukai, tikiu, prie šios studentų kategorijos nepriklauso. Jie iš parazitų gimę, tokiais ir liks.

-:- -:- -:-

Šiomis dienomis mokyklų direktoriai Douglass Township'o iš Gilbertville, Montgomery County, Pa., ant licitacijos išpardavė 10, įvairaus styliaus, senų, medinių mokyklų namų už $4,210. Vienas iš nupirktų budinkų būsiąs panaudotas kaipo "road house." Kas šiandien nežino, ką reiškia "road house"?

Taigi viena iš kultūriškos įstaigos patapo į arojaus (?—Red.) išmatų žardį!

Triksas.

Politinis Raportas Sovietų Sąjungos Kom. Partijos Centralinio Komiteto Partijos Šešioliktam Kongresui

(Draugo J. Stalino Prakalba, Pasakyta Birželio 27, 1930).

(Tąsa)

Kapitalistinis apsupimas reiškia, jog Sovietų galia yra apsupta priešingomis klasinėmis pajėgomis; jos pasiryžusios duoti moralės ir medžiaginės paspirties Sovietų Sąjungos priešams pačioje šalyje; jos pasirengusios organizuoti arba finansinę blokadą arba karinę intervenciją prieš mus, žiūrint, kokia pasitaikytų jiems proga. Yra įrodyta, jog gadinimo veiksmai, atliekami mūsų specialistų, prieš-sovietiniai žingsniai kulokų (buožių), atakos daromos padegiojimais ir bombomis ant mūsų įmonių ir trobėsių, tai buvo veiksmai užpirkti ir sukurstyti iš užsienių. Imperialistinis pasaulis neturi jokio noro matyt Sovietų Sąjungą žydinčią ir pasiekiančią tokios pozicijos, kad jinai galėtų pasivyti ir pralenkti pažangiąsias kapitalistines šalis. Todel jis paremia senojo pasaulio spėkas Sovietų Sąjungoje. Tatai vėl gi suprantama, jog šitokia aplinkybė negali pasitarnauti palengvinimui mūsų perbudavojimo darbo.

Mūsų keblumų apibudinimas, tačiaus, nebūtų pilnas be reikiamo atsižvelgimo į dar vieną aplinkybę. Tatai paliečia ypatingąją rūšį tų keblumų; paliečia tą faktą, jog mūsų keblumai **nepaeina iš puvimo** arba **tūnojimo,** bet iš **augimo, progreso,** iš **judėjimo pirmyn.** Tatai reiškia, jog mūsų keblumai yra pamatiniai skirtingi nuo kapitalistinių šalių keblumų. Kada kalbama apie keblumus Jungtinėse Valstijose, tai mintyj turima **puvimo** keblumai, nes Amerika dabartiniu laiku gyvena krizį, ekonominio smukimo krizį. Kuomet kalbama apie keblumus Anglijoj, tai šie keblumai paeina iš **tūnojimo** (apsistojimo), kadangi jau keli metai Anglijos ekonomija tūno ant vietos, tai yra, tūno jos pirmynžanga. Bet kuomet mes kalbame apie savo keblumus, tai mes neturime mintyje nei mūsų vystymosi smukimo nei tūnojimo, bet mes turime mintyj mūsų pajėgų **augimą, smarkų pakilimą,** mūsų ekonomijos **pirmyn žengimą.** Kiek punktų mes **nueisime pirmyn** į tam tikrą laiką, **kiek daug** mes padidinsime savo gamybą, kokiu skaičium hektarų mes **daugiau** nudirbsime žemės, kiek mėnesių **pirmiau** mes užbaigsime savo gamybos įmones ir gelžkelius, negu kad mes buvome planavę—šitokius tai klausimus mes turime galvoje, kuomet kalbamės apie savo keblumus. Taigi mūsų keblumai skiriasi, sakysime, nuo Amerikos bei Anglijos keblumų tuom, kad mūsiškiai yra **augimo, pirmyn žengimo keblumai.**

O ką tai reiškia? Tai reiškia, jog mūsų kliūtys **turi pačios savyje galimybę savo išrišimo.** Tai reiškia, jog savingoji mūsų kliūčių ypatybė glūdi tame fakte, jog jos suteikia pagrindą delei jų pačių išrišimo.

Kokis tad galutinasai viso to rezultatas?

Vyriausia yra tas rezultatas, kad mūsų keblumai nėra paviršutiniai bei pripuolami "nesutikimai," bet klasių kovos keblumai.

Antra, rezultatas yra tas, kad klasiniai mūsų priešai tyko užsiglaudę už mūsų kliūčių; kad tąsias kliūtis daro painesnėmis desperatiškas pasipriešinimas tų klasių, kurios yra nusmerktos išgaišimui mūsų šalyje; parama toms klasėms duodama iš užsienio, buvimas biurokratiškų gaivalų mūsų įstaigose; stoka pasitikėjimo ir suakmenėjimas tuluose mūsų Partijos sluogsniuose.

Trečia, rezultatas yra tas, kad nuveikimas tų kliūčių vyriausiai reikalauja atmušti kapitalistinių elementų atakas, sulaužyti jų pasipriešinimą ir tuom nuvalyti kelią delei spartaus žengimo pirmyn.

Ir, pagalios, rezultatas yra tas, jog pats pobūdis mūsų kliūčių, kurios yra **augimo** kliūtimis, suteikia mums galimybės atmušti klasinius mūsų priešus.

Bet norint šias **galimybes** išnaudoti ir praktikoje **įkūnyti,** ir pavartoti sulaužymui pasipriešinimo klasinių mūsų priešų ir nuveikimui kliūčių, tai galima panaudot tiktai vieną priemonę—o tai yra **ofensyvos** organizavimas prieš kapitalistinius elementus **visu frontu** ir atitvėrimas (izoliavimas) oportunistinių elementų mūsų eilėse, kurie trukdo mūsų ataką, mėtosi kaip galvų netekę iš vienos kraštutinybės į kitą, ir sėja nepasitikėjimą Partijos laimėjimais. (Delnais plojimas.)

Kitokios priemonės nėra.

Tik praradusieji galvas žmonės gali jieškoti atsakymo vaikiškoje draugo Bucharino formuloje apie ramų susiliejimą kapitalistinių elementų socializme. Mūsų vystymasis neina, ir niekad nėjo, sulig drg. Bucharino formulos. Mūsų vystymasis buvo ir tebėra sulig Lenino formulos: "Kas—ką?" Ar mes sumušime ir sutriuškinsime išnaudotojus, ar jie sumuš ir sutriuškins mus, Sovietų Sąjungos darbininkus ir valstiečius?—štai kur klausimas, draugai.

Todel—**socialistinės atakos organizavimas visu frontu**—tai yra uždavinys, kuris mums gimė, kuomet mes griebėmės darbo delei perbudavojimo **visos** mūsų šalies ekonomijos.

Ir šitaip tai Partija išsiaiškino savo misiją, kuomet ji organizavo ofensyvą prieš kapitalistinius elementus mūsų šalyje. (Daugiau bus)

Voldemaras ir Olšauskas Buvo Sudarę Sutartį Sujungti Lietuvą su Lenkija

"Lietuvos Žinios" liepos 26 d. laidoj patalpino sekamą straipsnį iš Lenkijos monarchisto grafo Roniker atsiminimų apie Voldemaro ir Olšauskio sudarytą sutartį su karališkaja lenkų vyriausybe Berlyne, 1918 metais:

"Savam būviui tvirtai apsaugoti nuo išorinių priešų, o taipgi vidaus santikiams protingai sutvarkyt, karališkai lenkiškos vyriausybės atstovas Berlyne, Adomas grafas Roniker, Lenkų valstybės vardu iš vienos pusės, o Lietuvių krašto Tarybos atstovautojai kun. pralotas Olszewski ir prof. Woldemar Lietuvių valstybės vardu iš kitos pusės sudarė šio turinio sutartį:

I. Lenkų valdžia pripažins ir palaikys lietuvių valstybingumą, paremtą lietuvių valstybės atsakymu, šiomis sąlygomis:

a) Visi lenkai, lietuvių valstybės piliečiais prisipažindami, turės turėt visišką teisių lygybę visose politikos gyvenimo dalyse.

b) Lietuvių valstybėje turės būt pripažinta lenkų teisė vartot lenkų kalbą teismuose ir įstaigose.

c) Lenkai gyventojai turės galėt mokytis valstybės lėšomis (kaip ir kiti lietuvių valstybės piliečiai) tėvų kalba liaudies ir vidurinėse mokyklose.

d) Bažnyčioje lenkų kalba naudosis visiška teisių lygybe su lietuvių kalba.

e) Pripažįstant reikalingumą atidaryti lietuvių valstybėje aukštąsias mokslo įstaigas ir matant kalbų santikius toje valstybėje, turės būt priimtas kalbų santikių pavyzdys Helsinkių universitete esamas.

II. Šalys apsiima visokias sutartis su Vokiečių valstybe, o pirmoje eilėje liečiančias karo ūkio dalykus, daryt po savitarpio susitarimo.

III. Sienos reikalu priimtas yra bendrinės sienos principas, kurios išvedimas įvyks po savitarpinio sutarimo, paremto etnografijos, istorijos ir ūkio principais.

IV. Ši sutartis vykdytina tampa pripažinus ją karališkai lenkų valdžiai iš vienos pusės ir atsakomingiems lietuvių valstybės atstovams iš kitos, turės galios tik pereinamuoju laiku, tas reiškia, lyg laiko, kai bus galima tvirtą padaryt sutartį lenkų ir lietuvių valstybių tarpe.

V. Akivaizdoje viršiau išdėto, Lenkų valdžia imasi visokius daryt žingsnius bet kokiai agitacijai sustabdyt, nukreiptai prieš lietuvių valstybiškumą ir lietuvių tautybę.

Berlyne 30 birželio 1918 m.

Lenkijos atstovas Roniker as savo atsiminimuose rašo, jog visi jo ginčai su Tarybos atstovais Voldemaru ir Olšauskiu "rėmėsi principais jogailoniško sujungimo Lietuvos su Lenkija... senoji lietuvių kunigaikštija nuo Minsko lig Kauno turėjo būt atstatyta ir palikta federacijos santykiuose su Lenkija."

Dabar kyla į viršų visokie Lietuvos buržuazinių valdonų planai del pardavimo Lietuvos imperialistinei Lenkijai.

Tą sutartis buvo padaryta, kada Lietuvą valdė taip vadinama "tautos" taryba, susidedanti iš klerikalų, tautininkų, liaudininkų ir socialdemokratų. Tą patriotų gaują atstovavo Voldemaras ir Olšauskis Berlyne derybose su karališkai lenkiškos vyriausybės atstovu.

Lietuvos buržuaziniai valdonai jau senai būtų pavedę Lietuvą Lenkijos ponams, jeigu Lietuvos liaudis nebūtų prieš tai griežtai nusistačiusi.

Fašistinė Smetonos valdžia ir dabar daro visokius planus, kad sudaryti artimus santikius su fašistine Lenkija. Nesenai fašistinis premjeras Tubelis pareiškė, kad Lietuva toliau negali būti tokiuos santikiuos su Lenkija, kokie iki šiol buvo. Lietuvos klerikalų laikraščiai daro išvedimą, kad Smetonos valdžia darys su Pilsudskio valdžia sutartį, išsižadėdama Vilniaus.

Lietuvos fašistiniai valdonai yra tarnai imperialistinių valstybių, Anglijos ir Francijos. Tos šalys, besirengdamos prie karo prieš Sovietų Sąjungą, daro spaudimą ant Lietuvos valdonų, kad jie, nepaisant liaudies griežto nusistatymo, užmegstų artimus santikius su Lenkija, kad tuo būdu sudrūtinti Lenkiją karui prieš Sovietus. Ir už tai Lietuvos fašistinė valdžia dabar tempia Lietuvą į fašistinę Varšavą.

WORCESTER, MASS.

Š. L. A. 57 Kuopos Piknikas

Rugpjūčio 10 d. įvyko 57 kuopos metinis piknikas, kurį reikia žymėti netikėtai sekmingu, nes del nepaprastos bedarbės visokie parengimai, kaip ir bile biznis, šiemet yra daug silpnesni, vienok į šį 57 kuopos pikniką prisirinko daug svieto. Iš ryto oras buvo apsiniaukęs, bet po piet gražiai išsigiedrino ir susirinkusieji smagiai praleido laiką. Buvo muzikalė programą, dvi skirtingos orkestros ją išpildė. Buvo garsinta, kad dalyvaus nauja centro sekretorė E. N. Jeskevičiūtė, tačiaus negalėjo pribūti delei stokos laiko; pirmininkas pranešė, kad aplaikęs telegramą su tokiu pranešimu nuo Jeskevičiūtės.

Piknikę buvo ir svečių: Samulėnas ir kiti iš Fitchburg, kiti iš Bostono. Mat, nariai susidomėję S. L. A. organizacijos dabartine padėtimi, tai žingeidavo, ką pasakys nauja sekretorė.

Nariai piknike būriais kalbėjosi: Kadangi Gegužis ir kompanija jau įvedė nesutaikomą sugyvenimą toje mūsų brolikoje organizacijoje, pradėdamas mušimu ir areštavimu narių, ką matėme 36-me seime, tai reikia tuojaus įsteigti naują Susivienijimą.

Taipgi norisi pažymėti ir kitokie pasikalbėjimai, del kurių juoktasi, kaip vietinių lietuviškų advokatėlių apsišmugeliavimas, pavyzdžiui, advokato Barkaus, kurio dabar net ir čekiai išrašyti grįžta neišmokėti.

Žmonės kartoja Bagočiaus žodžius: "Let's proceed, brother Barkus."

Dar vienas juokas. Kas tai parašė parke ant juodlentės, kad rugpjūčio 10 d. piknike 57 kuopos pirmininkai—M. Staliulionis ir A. Bernotas—trauks virvę. Abu pirmininkai piknike buvo, tačiaus virvės traukimas nebuvo įvykintas, Bernotas nestojo.

Didelis skaitlius kuopos darbuotojų stropiai darbavosi piknike, kaip vyrų, taip ir moterų, daugelis naujų darbavosi. Aišku, piknikas duos gražaus pelno.

S.L.A. 57 Kp. Narys.

VYRAMS

Užsiprenumeruok darbininkų reikalams pašvęstą dienraštį "Laisvę."

Įsirašyk į Amerikos Lietuvių Darbininkų Literatūros Draugiją.

Prisidėk prie Tarptautinio Darbininkų Apsigynimo.

Stok Komunistų Partijon.

THE IDEAL OPTICAL PARLORS

Išteigta trisdešimts metų atgal Visu laiku gyvavo šioj pačioj vietoj.

Mūsų rekomenduotojai—virš 400 Brooklyno daktarų, kuriems mes akis egzaminavom, taipgi jų šeimynoms ir pacijentams

PHONE Stagg 8342

NEPADALINAMA ATSAKOMYBĖ

Mes ištiriame akis. Išrašome receptus. Suplanuojame, padirbame ir pritaikome akinius, kada jie reikalingi. DVIGUBAS PATARNAVIMAS UŽ VIENĄ MOKESTĮ.

Atneškite Mums Savo Akių Vargus

Jeigu Jūs esate kurčias ar nebylys, ar negalite skaityt bei rašyt, mums nėra skirtumo. Mes daugiausia remiamės visuose atsitikimuose ant Retinoskopijos (tai yra ant ištyrimų sulig šešėlių).

JŪS ATRASITE, KAD MŪSŲ KAINOS YRA LABAI ŽEMOS PAGAL GERUMĄ PATARNAVIMŲ IR SUTEIKIAMŲ STIKLŲ

DRS. SCHONGER & STENGER
OPTOMETRAI
394-398 Broadway 331-335 Division Avenue
BROOKLYN, N. Y.

A. LUTVINAS
Užlaiko LINKSMIAUSIA UŽEIGĄ ELIZABETHE

Įvairių šaltų gėrimų, Ice Cream, taip pat ir gardžių užkandžių. Turi didelę svetainę, tinkamą baliams, teatrams, vestuvėms, sporto parengimams ir tt. Tik keli žingsniai nuo gražios maudynės (swimming pool).

Lutwin's Hall yra plačiai žinoma ne tik Elizabetho, bet ir kitų miestų lietuviams ir svetimtaučiams.
Užsiimu ir Real Estate—pirkimu ir pardavimu namų ir žemių. Mūsų patarnavimas prielankus.

A. LUTVINAS
69 S. PARK ST., KAMPAS FRONT ST. ELIZABETH, N. J.
Telephone: Trinity 3-1045

TĖMYK! Del Tavęs Amerikoje ir Lietuvoje

MES ĮSMOKINAM, kaip apsieiti su gasiniu automobiliu; dalinas į tris dalis:

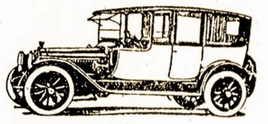

1. Mechanizmas. Kaip sustatyti varą, planą, kaip surasti sugedimus; kaip išardžius sustatyti. Tas viskas mokinama kiekvieną studentą praktiškai, po prietūra laboratorijų.
2. Elektra ir Magnetizmas. Tai reikalingiausia prie dabartinių automobilių.
3. Važinėjimas. Kaip pastoti ekspertu šoferiu.

Pabaigę mūsų mokyklos kursą, turite pilną progą pasinaudoti vienu iš dviejų amatų—mechaniko arba šoferio. Garantuojame laisnius ir diplomą. Mokiname grynai lietuviškai ir angliškai. Kaina prieinama visiems. Mokytojum yra žymus ekspertas L. TIKNIAVIČUS. Lekcijos dienomis ir vakarais. Atsilkite apžiūrėti mūsų mokyklą. Atidaryta nuo 9 iki 9 val., nedėld. nuo 10 iki 2 P.M.

NEW YORK AUTO SCHOOL
228 Second Avenue Kampas 14th Street New York, N. Y.

J. KAVALIAUSKAS

LIETUVIS GRABORIUS
IR BALZAMUOTOJAS

Užtikrinu, kad mano patarnavimas bus atatinkamiausias ir už prieinamą kainą. Nuliūdimo valandoje prašau kreiptis prie manęs.

1439 South 2nd Street
PHILADELPHIA, PA.

TELEFONAI:
Bell ---------- Oregon 5136
Keystone ---------- Main 1417

SERGANTI VYRAI IR MOTERYS
GYDOMA CHRONIŠKOS LIGOS

Kreipkitės į DR. ZINS, jeigu kenčiate nuo: Kraujo, Odos ir Nervų Ligų, visokių Chroniškų Skaudulių, Bendro Nusilpimo, Nusiminimo, Galvosvaigio, Skilvio, Žarnų ir Mėšlažarnės Ligų, Galvos Skaudėjimo, Neuralgijos, Padidėjusių Liaukų, Plaučių, Kvėpuojamųjų Dūdų, Nosies ir Gerklės Ligų, Reumatizmo, Sciatikos ir Strėnų Skaudėjimo. Jeigu jūs esate nesveiki ir nusiminę, aš jums galiu pagelbėti. Tūkstančiai Vyrų ir Moterų buvo pasekmingai pagydoma naujausiais, užgirtais moksliniais būdais. Greitos ir pastovios pasekmės. Aš suteikiu Asmeniškos Atydos Visu Gydymo Laiku. Kainos prieinamos.

PATARIMAI IR IŠTYRIMAI DYKAI!
X-Spinduliai—Kraujo Ištyrimai—Laboratorijos Bandymai

DR. ZINS 110 EAST 16th ST. N.Y.
Specialistas Jau 25 Metai (Tarpe 4th Ave. ir Irving Pl.)
VALANDOS: 9 A. M. iki 8 P. M. Nedėlioj 9 A. M. iki 4 P. M.

Jeigu jus norite cigareto kuris yra švelnesnis ir geresnio skonio

Rukykite Chesterfield

ŠVELNESNIS, TAIP — BET DAR DAUGIAU. Chesterfield suteikia turiningumą, aromatą, patenkinantį kvapsnį.

GERESNIS SKONIS — štai kur atsakymas; ir štai ką rūkytojai pilniausiai gauna — kvapsnį ir aromatą švelnių tabakų, tinkamiausia krūvon suleistų ir perblęstų. Geresnis skonis, ir švelnesnis taip pat.

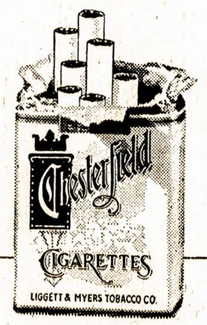

Jie Patenkina

© 1930, LIGGETT & MYERS TOBACCO CO.

Klasių Kova

KOLČAKIJADA. APYSAKA—CHRONIKA

Parašė **Pavel Dorochov** Vertė **D. M. Šolomskas**

(Tąsa)

4.

Kada ir kaip miestelio Kostino popas sužinojo, kad į Černorajo ūkį susirenka ginkluoti valstiečiai—nežinia. Jis buvo nusprendęs iš karto pranešti apie tai valdžiai, bet apgalvojo ir nusprendė pirmiau išbandyti ant kalvio—Vasylio, jau nuo senai popas ant jo turėjo nuožiūrą. Atėjo pas kalvį—Vasylių su nulaužta dalge.

—Ot, reikia suvirinti ją.

—Taip, kunige, tas galima,—atsakė kalvis Prokofijus.

—Vienas dirbi, o kur tavo pagelbininkas Vasylius?

—Et, kunige, nėra, dar rudeniop pametė mane.

—Štai kaip, o aš to ir nežinojau.

Popas išsiėmė bakselį su cigaretais ir pasiūlė Prokofijui kalviui.

—Nu, tai parūkykim užrubežinių.

Tylomis užsirūkė.

—Persilpnas,—tarė kalvis, leisdamas dūmų sriovelę kvepiančio tabako,—mūsų makorka tvirtesnė yra.

—Nu, mūsų suprantama,—dadėjo kunigas.—O ką, ar pas Černorajų vis dar yra jo darbininkas?

—Kaip, o argi pas Černorajų buvo kokis tai darbininkas?—neva nusistebėjo kalvis.

Popas nužiūrinčiai pažiūrėjo į kalvį ir galvoja:—gudrus bestija, o gal ir ištiesų nežino.—Ir vėl sako:—Nejaugi tu to nežinojai? O man žmonės pasakojo, kad tas Černorajo darbininkas važinėjo pas tave.

Kalvis nusijuokė ir galvoja,—gudrus tu šnipas, bet nevisai,—ir pridėjo:—Jei klausyti žmonių kalbų, tai pas tave, kunige, baksai plyšta nuo priverstų pinigų.

—Tu sakai, baksai pilni...—pyko popas.

Dalgė buvo jau gatava.

—Nu, šia, kunige, ant šimto metų laikys.

—Kiek tau už darbą?

—Ką, ar aš ne krikščionis?—Kalvis nudavė piktas,—nieko nereikia.

Kada kunigas apleido, kalvis savo sūnelį pasiuntė, kad pakviestų Joną Korgopolą: —Stepuk, bėk pas Joną ir pasakyk jam, kad aš reikalauju, kad jis tuojaus pas mane ateitų, skubėk...

Jonas pribuvo greitai.

—Klausyk, kad jį trenktų perkūnas,—tarė rūsčiai kalvis,—kunigas jau suuostė apie mus, reikia būtinai pranešti apie tai Černorajui.

Prokofijus—kalvis smulkmeniškai papasakojo apie savo turėtą kalbą su kunigu. Jonas pasiėmė kepurę ir tarė:

—Čia jau galvoti nėra ko, tuojaus temsta ir ten nubėgsiu...

Kitą diena iš rajono užpuolė ant Černorajo ūkio milicija.

—Parodyk, seni, kur tu čia pas save laikai svetimus žmones?

—Štai, mes visi čia,—piktai tarė parodydamas į Nastę ir savo žmoną Černorajus.

—Tu, seni, mums akis nemuilink, parodyk, kur paslėpei tą darbininką, kuris pas tave dirba!

—O, jūs pervėlai atėjote, tas darbininkas dar rudenį mane paliko,—juokdamasis atkirto Černorajus.

—Kas jis per vienas?

—O kas gi jį žino—kas jis. Atėjo laike rugiapjūtės, sakėsi esąs pabėgėlis nuo karo lauko, po rugiapjūtės vėl savo keliu nuėjo.

Komandantas milicijos patylėjo, pavaikštinėjo po kambarį, peržiūrėjo ant sienų kabančius paveikslus.

—O kas tas tokis?

—Mano sūnus Mikas,—rūsčiai atsakė senis.

—Kur jis?

—Pas dievą,—taipgi piktai atsakė senis. Senelė sunkiai atsiduso ir pradėjo verkti, akis šluostyti priekaištu.

—Ta-i-i-p,—ilgai tarė komandantas, ir stagiai atsisukęs prie Černorajo suriko:—Nu, seni, pasakyk, kur paslėpei ginklus?

—Bet kogi jūs prie manęs prikibote,—piktai atkirto senis,—kas aš jums, kokis žmogžudys, ką?

—Nu, nu, taip nepyk,—suniurnėjo komandantas.

Padarė smulkmenišką kratą, viską apvertė kojomis viršun. Išdraskė kūgius pernykščio šieno, badė durtuvais į sniegą, kasinėjo šian ir ten žemę. Senis Černorajus gudriai juokėsi į pakirptus ūsus ir galvojo apie Aleksėjų:

—Nu, kaipgi, surasite. Jis dar privirs jums košės, privirs!

O tuomi kartu Aleksėjus Petruchinas ir Vasylius—kalvis už versto atstumo nuo Černorajo ūkio, sėdėjo žemės sklepe, kuris ten jau iškalno buvo iškastas griovyje.

5.

Vakare prie Kostino miestelio popo vartų sustojo graži pora arklių gerame vežime. Į namą įėjo kareivis su šautuvu.

—Tėveli, važiuoja komandantas apskrities milicijos, jis prašosi pas jumis nakvynės.

—Malonėkite, malonėkite apsinakvoti, padarykite tą malonę,—kalbėjo nudžiugęs popas.

Načalnikas milicijos augštas vyras, jo graži juoda barzda, diktas—ypatingai patiko kunigui.

—Maloniai prašom, pons komandante, maloniai prašome,—kartojo popas.

"Načalnikas" nusirengė, ir atsisėdo už stalo.—Tai, ar žinai tėveli, mes vakar bolševikų grupę sučiupome,—tarė "komandantas".

—O ką jūs, ačiu dievui visagaliam, —džiaugėsi popas.

—Taip ir patį vadą bolševikų—Aleksėjų Petruchiną—sugriebėme.

—Ačiu tau, viešpatie,—kalbėjo kunigas, atsisukęs prie "švento" paveikslo, žegnodamasis.—Rytoj viešpačiui dievui atlaikysiu padėkavonės maldas.

"Komandantas", išgėrė stiklą midaus ir pradėjo gardžiai valgyti šaltą vištieną.

—Pagirtinas darbas, kunige, ar ne?

—Taip, pas mus čia, pons komandante, reikėtų taipgi pačiupinėti gerai, atsirado be galo bolševikų.

—O ką jūs! Ir pas jus jų jau yra?!

—Kaipgi, yra, yra; veik pusė miestelio bolševikai.

—Nu, o kasgi jie toki? Kaip jų vardai?

—Steponas Maksimičius, Prokofijus —kalvis, Jonas Korgopolas, Černorajus ūkininkas...

—Nu, tai nieko,—nusižiovavo "komandantas" milicijos,—nieko, kunige, mes dasikasime prie visų. Kad jau Petruchiną sugriebėme, o kiti sugauti—tai tik nusispjauti darbas.

Naktį komandantas atsikėlė, apsirengė kelionei, atėjo į popo kambarį ir patraukė jį už kojos.

—Nu, jau, kunige, kelkis!

—Kas tokio? Ar jūs jau rengiatės? Kur taip anksti?—klausė popas.

—Kunige, laikyk pamirtines maldas!

—Kokias pamirtines maldas? Kame dalykas?

—Del savęs pamirtines maldas. Aš esu —Aleksėjus Petruchinas.

Popą tarytum vėjas nuo lovos numetė. Puolė po kojomis Petruchinui. Verkė, bučiavo batus.

—Pasigailėk, pasigailėk. Iš kvailumo plepėjau! Per amžių tylėsiu!

Petruchinas tylomis pakėlė revolverį, iššovė, ir nežiūrėdamas ant jo išėjo ant gatvės.

Prie vartų jau stovėjo paruošti pora arklių.

SKYRIUS ANTRAS

Kelias Atgal

1.

Dimitrius Kiselevas išėjo iš Raudonosios Armijos štabo iš džiaugsmo sujudęs: jam prisakymas—pereiti karo frontą, pasiekti užpakalį Kolčako armijos ir pradėti ten darbą Sibire.

Dimitrius gerai žino Sibirą. Prie pavojų priprato ir jų nesibijo. Ramus ir pasitikintis, mokės dirbti ir saugotis. Ir draugai įkainavo jo tas ypatybes, ir todel jam pavedė tą atsakomingą ir pavojingą darbą. Žino draugai iš štabo ir tai, kad Dimitrio pasiliko Sibire žmona su kūdikiu...

Kiselevas atsiduso.

—Kas su jais? Jau pusė metų kaip neturi jokių žinių. Vargšė Natalija, vargšas Miša! Kaip tau gyvenasi be tavo tėvo? Kas tai nežinomas, neprašytas, kietai suspaudė širdį, gerklėje tartum guzas. Susiraukė kaktos raukšlės, susiglaudė blakstienos. Kiselevas papurtė galvą stengdamasis atsikratyti nuo sunkių minčių.

—Nieko, greit pamatysiu.

(Daugiau bus)

PITTSBURGH, PA.

Mūsų "Dailės Ratelis"

Kažin kodel negirdėt nieko rašant "Laisvėje" apie Dailės Ratelį Pittsburghe? Čionai, aš manau, savikritika labiausiai reikalinga. Drg. sekretoriaus paklausta buvo, kada įvyks sekantis Dailės Ratelio susirinkimas. Atsakymas buvo sekantis: "Kam tų susirinkimų tau reikia, kad į juos niekas neateina?" Dabar aš klausiu: "Kodel jaunimas neina į susirinkimus?" Atsakymas labai lengvas. Būdamas pats nelabai senas, aš manau, kad vietinius jaunuolius pažįstu. Jie nenori eiti todel, kad sarmatinasi, nes nemoka susirinkime apsieiti, o mes patys esame kalti už tai. Per visus pereitus metus tik buvo apie keturi susirinkimai. Į pirmą atėjo, taip sakant, keli "seniai," o iš to susitvėrė Ratelis. Išrinkta organizatoriai, sekretorius ir iždininkas. O kiek jaunuolių buvo tame komitete? Nagi du Urmoniukai—Jonas ir Merė. Jiems paliko visus jaunuolius sutraukti ir pradėti dirbti visą darbą suorganizavimui choro. Jaunuoliai išpradžių netaip smarkiai lankėsi į praktikas ir buvo daug darbo, ypatingai Marijonai Urmoniūtei su Česniūte, kurios sutvėrė merginų chorą ir tankiai jau dainavo. Į susirinkimą aš kviečiau juos tankiai, bet susirinkimai, tankiausiai, buvo sušaukti ant Soho, o veik visi nariai gyvena North Side ir daug "trobelio" buvo nuvažiuoti tenai. Aš manau, kad mes patys kalti delei nelaikymo susirinkimų. Tuojaus reikia pradėti lavinti per choro praktikas, kaip apsieiti susirinkimuose ir reikia juos sušaukti.

Mūsų užduotys delei Dailės Ratelio yra daug maž sekančios:

1. Laikyti susirinkimus North Sidėj du sykius į mėnesį arba kas dvi savaitės.
2. Prisidėti prie įvairių darbininkiškų kovų—remti jas visais galimais būdais.
3. **Sutverti didelį chorą,** kuris viršytų Kazeno parapijinį chorą South Sidėj.
4. Išrinkti iš jaunuolių veik visą Dailės Ratelio komitetą, jei jaunuoliai veikia.
5. Prisidėti prie Proletmeno Sąjungos.
6. Rengti pramogas ir išlavinti patį jaunimą jas sutvarkyti.

Čia pažymėjau tik svarbesnius dienos klausimus. Ir todel Dailės Ratelio komitetas turi tuojaus griebtis darbo. Tuomet bus ir pasekmės geros.

J. Urmonas.

WEST FRANKFORT, ILL.

Sugrįžus S.L.A. delegatams iš seimo, kurį Gegužis, pasišaukęs policiją ir mušeikas, suskaldė ir apie du šimtus delegatų iš svetainės išmetė, S. L. A. 311 kuopos susirinkime 6 d. liepos delegatai išdavė raportus. Mūsų kuopos du delegatai visą laiką seime buvo su gegužiniais. Vienas delegatas išdavė raportą teisingą. Jis savo raporte nurodė, kad pats Gegužis prisipažinęs, jog su paskolomis esą nesmagumų ir S. L. A. reikėsią nukentėti. Tuomet aklas fanatikas ir fašistas A. Radžiūnas pradėjo teisinti Gegužį, kad jis čia nemataęs jokios Gegužio kaltės. Bet kas tuomet yra kaltas? Gal Radžiūnas paaiškins, kas yra kaltas? J. Šiugždinis klausia delegatą, kas buvo kaltas suskaldyme seimo? Delegatas atsako, kad čia visa kaltė yra Gegužio. Bet fašistai netiki nei savo delegatui, kuris teisybės prisilaiko ir teisingą raportą išduoda. Tik antra delegatė, Šiugždinienė gera, kad visame kame pritaria fašistams ir giria Gegužio atliktus darbus.

Dabar fašistas J. Šiugždinis lankosi pas S. L. A. 191 kuopos narius į stubas ir visaip juos agituoja persikelti į S. L. A. 311 kuopą, kurią fašistai valdo. Nors jis prakaituoja, darbuojasi sunkiai, bet kiek šiol dar iš 191 kuopos niekas pas juos nepersikėlė, o iš jų kuopos į 191 kuopą jau persikėlė vienas narys.

Kas yra J. Šiugždinis? Generalis kuopų skaldytojas Žukas jį vadina "S. L. A.-darbuotoju." Visas jo veikimas, tai dabar gauti iš S. L. A. 191 kuopos narių į savą. Šiap jis narių į S. L. A. negauna ir vargiai kada gaus.

Pereitais metais buvo surengtos gegužės mėnesį prakalbos, kuriose Žukas kalbėjo. Jis kėlė į padanges fašistinę pildomąją tarybą ir nurodinėjo jos nuopelnus aguinime iždo. Bet kuomet vienas narių užklausė, kiek Lietuvos bonai davė nuošimčių, tai Žukas pradėjo rėkti, kad čia reikia kalbėti tik apie S. L. A. reikalus, o Šiugždinis atsiliepė, kad čia ne darbininkų susirinkimas. Veikiausia jis manė, kad čia fašistų susirinkimas.

"Laisvės" num. 183 buvo pranešta, kad Ind. Coal Co. No. 18 kasykloj darbininkai jau antras mėnuo streikuoja. Mat, kompanija įdeda naujas mašinas, pasilieka 150 darbininkų, o likusius 650 darbininkų paleidžia iš darbo.

Rugpjūčio 4 d. lokalas buvo sušaukęs šios kasyklos darbininkus aptarti bėgančius reikalus. Priėjus prie klausimo, ar eiti dirbti kompanijos pasiūlytomis išlygomis—150 darbininkų dirbti, o likusius 650 pasiųsti į bedarbių armiją, 27 balsavo eiti dirbti, 70 balsavo už tęsimą streiko. Čia ir J. Šiugždinis balsuoja eiti dirbti. Užklausus, kodel jis taip daro, atsakė, kad iš to streiko nieko nebūsią, daugelis einą dirbti, kad nors ant binzų užsidirbus. Mat, jis mašinistas ir kasdien gauna po $10.-07, todel gali ir streiklaužiauti.

Ar tai reikia didesnio begėdžio, kaip tas S. L. A. "darbuotojas" J. Šiugždinis?

Fioklos Vyras.

Paspruko su $71,000 "Kiaš"

LAUREL, Miss.— Vietinio First National Bank of Laurel darbininkas, E. Jackson, paspruko iš banko su $71,000 pinigų, kuriuos jis pasivogė.

PARSIDUODA NAMAS

Parsiduoda namas: 6 kambarių, kriaučių šapa ir 7 karams garadžius; geroj biznio vietoj, netoli vidurio miesto, Public Square. Biznis išdirbtas daugiau kaip per 20 metų ir apgyventas amerikonais. Parsiduoda už prieinamą kainą, $12,000. Pardavimo priežastį sužinosite ant vietos.

J. ULINSKAS
192 N. Washington Street
Wilkes-Barre, Pa.
Tel.: Wilkes-Barre 21448

PRANEŠIMAI IŠ KITUR

WILKES-BARRE, PA.

A. P. L. A. 51 kuopos susirinkimas bus nedėlioj, 17 rugpjūčio, po num. 12 Lynwood Ave., 10 val. ryte. Visi nariai ateikit laiku, yra svarbių reikalų aptarti. Taipgi bus išduotas raportas iš buvusio pikniko. Sekr. J. V. Stanislovaitis. 193-4

TORONTO, ONT., CANADA

Lietuvių Darbininkių Susivienijimo Amerikoje 144 kuopos mėnesinis susirinkimas įvyks 20 d. rugpjūčio, 7:30 val. vakare, 143 Manning Ave. Nuoširdžiai esat kviečiamos kaip narės, taip ir pašalinės draugės atsilankyti susirinkiman kuo skaitlingiausiai. Taip pat būtų pageidaujama, kad atsivestumėt ir savo pažangiąsias drauges ir pakalbintumėte prisirašyti prie jaunutės, bet laipsniškai augančios mūs darbininkių kuopos. Sekr. M. L. 193-4

COURTNEY, PA.

Linksmą ir didelį pikniką rengia Susivienijimo Lietuvių Amerikoje 92 kuopa nedėlioj, 17 rugpjūčio (Aug.), Star Mine Giraitėj, Courtney, Pa. Prasidės 12 val. diena ir tęsis iki vėlai nakti. Gerbiami lietuviai ir lietuvaitės, visus širdingai užkviečiame dalyvauti šiame piknike ir pasilinksminti labai gražioje vietoje iš gamtos atžvilgio. Įžanga dykai visiems. Kviečia rengėjai.

A.L.D.L.D. DVYLIKTO APSKRIČIO KONFERENCIJA

A. L. D. L. D. Dvylikto Apskričio pusmetinė konferencija įvyks nedėlioj, 31 rugpjūčio, po num. 51 Butler Alley, Pittston, Pa. Prasidės 10 val. ryte. Pirmiau buvo pranešta per "Laisvę," kad įvyks 24 rugpjūčio, Wilkes-Barre, Pa., bet kadangi yra rengiamas piknikas 24 rugpjūčio darbininkiškos spaudos naudai, tai prisiėjo perkelti konferenciją į 31 dieną ir į parankesnę vietą. Išrinkti delegatai į konferenciją darykit pastangų atsilankyti laiku, nes yra svarbių reikalų apsvarstymui. Rašt. Geo. M. Stanionis, 1256 Diamond Ave., Scranton, Pa. 193-5

LIETUVIS GRABORIUS

NORINTIEJI GERIAUSIO PATARNAVIMO IR UŽ ŽEMĄ KAINĄ, NULIUDIMO VALANDOJ KREIPKITĖS PAS:

JONĄ PETRUŠKEVIČIŲ
162 Broadway
Rezidencija: 13 W. 3rd Street
SO. BOSTON, MASS.
Tel.: So. Boston 0304-W

DEMONSTRUOKITE DAILY WORKERIO

PIKNIKE - KARNIVALE

Didžiausias ir Geriausias Darbininkų Autingas Šio Sezono!

Kiekvienas Darbininkas Turi Ateiti Į

'DAILY WORKERIO' BUDAVOJIMO PIKNIKĄ- KARNIVALĄ

ĮVYKS NEDĖLIOJE

17 d. Rugpjūčio (August), 1930 m.

PLEASANT BAY PARKE

Baseball, Football, Gėmės del suaugusių ir del vaikų. Bonfire, Šokiai, Dainos ir Užkandžiai

ĮŽANGA TIK 35 CENTAI YPATAI

Bus perstatytas vieno akto veikalas

"Strasse Frei"—"Laisva Gatvė"

Padarykime šį pikniką didžiausiu Komunistų Partijos ir jos spaudos parengimu.

KELRODIS: Važiuokite Bronx Park Subway iki E. 177th St.; imkit Unionport karą iki galo linijos. Ten busai jus pasitiks.

WILKES-BARRE, SCRANTON IR KITŲ MIESTŲ

'Laisvės' ir 'Vilnies'

PIKNIKAS

Rengia Am. Liet. Darbininkų Literatūros Draugijos 12-tas Apskritis, Liet. Darbininkių Susivienijimo Amerikoje 4-tas Rajonas ir kitos organizacijos

Nedėlioje, 17 d. Rugpjučio-Aug., 1930

VALLEY VIEW DARŽE, INKERMAN, PA.

Bus sekama programa: Dainuos Lyros Choras iš Shenandoah, Pa.; vietinis Aido Choras, Mainierių Kvartetas; duetas—St. Kuzmicko ir Grabausko ir duetas—Valuko ir Vanagaitės. Taipgi bus ir mergaičių duetų ir kvartetų. Bus sporto programa, kur matysite puikių pypkorių. Sporto programa prasidės 2-rą val. po pietų.

KALBĖS E. N. JESKEVIČIŪTĖ IR "LAISVĖS" REDAKTORIUS

Programos turiningumu ir įvairumu visi būsite patenkinti. Todel kviečiame visas šios apielinkės kolonijas skaitlingai dalyvauti šiame piknike. Visi klasiniai apsišvietę darbininkai turite rūpintis, kad kuo daugiausia iš jūsų miesto žmonių būtų spaudos piknike. Remkite ir stiprinkite savo spaudą, kuri gina darbininkų klasės reikalus.

Kviečia **Rengėjai.**

GILBERTON, PA.

Baisi Nelaimė Kasykloje

Rugpjūčio 8 d., 4:45 val. po pietų, įvyko baisi nelaimė Gilberton kasykloje, Readingo kompanijos. Taip vadinama Furnace Slope užgriuvo apie du mėnesiai atgal ir minėtą dieną jau baigė ištaisyt. Ten dirbo 24 mainieriai, kuomet įvyko nelaimė. Jie buvo apie 550 pėdų gilumoj, kuomet iš viršaus nuslinko skala (rock) 16x18 pėdų dydžio, sverianti kelis tonus, nešdamasi kelis debesius dulkių. Kurie darbininkai buvo žemiau, tie spėjo pabėgti, o šešis ant vietos užmušė, du sužeidė mirtinai ir nuvežus ligonbutin mirė; trys sunkiai sužeisti, bet yra vilties pasveikti.

Užmuštųjų tarpe trys lietuviai: Ch. Jurkša, 42 metų; Juoz. Kamarauskas, 21 m., ir Ant. Sčukas, 48 m. Penki kitataučiai: P. Birmingham, 48 metų; Wm. Burke, 45 metų; Matt Kuhar, 29 metų; G. Nielubowicz, 35 metų, ir M. Malick, 40 metų. Sužeisti—Ed. Phillips, G. Davis ir P. Berwick.

Nelaimė įvyko iš kompanijos kaltės. Nes, kaip ten dirbusieji aiškina, ta vieta nebuvo saugi ir jie reikalavo, kad būtų pastatyta balkiai (timberiai), bet bosai sakė, kad šiuo tarpu saugu, o kuomet kasykla pradės dirbti, bus galima ištimberiuoti naktimis, netrukdant darbo kasykloje. Bet pasirodo, kiek bosai supranta darbą. Benorėdami kompanijai padaryt daugiau pelno, statė mainierių gyvastis pavojun, kas ir atsitiko.

Širdį Veriantis Reginys

Įvykus nelaimei, suvažiavo iš visos apielinkės daug žmonių. Subėgo nelaimingųjų žmonos, vaikai. Klyksmas, verkimas neapsakomas.

Pirmutinį iškėlė viršun P. Birmingham, dar gyvą. Kairioji koja nukirsta virš kelio, kuri tuo laiku dar nebuvo surasta. Dešinioji koja sulaužyta keliose vietose. Veidas išbalęs. Nuvežtas ligonbutin, už poros valandų, baisiose kančiose, mirė.

J. Kamarausko sutrinta galva, dar gyvas, bet už valandos laiko mirė. Kitus išėmė negyvus.

Kita Nelaimė

Dvi dienos atgal toje pačioje kasykloje sunkiai sužeidė du lietuviu—Antaną Butinavičių ir Ant. Pečiulionį. Jie dirbo žemiau, o kiti augščiau. Augščiau dirbantieji netyčia paleido žemyn 12 pėdų medį (prop). Medis, risdamasis žemyn, užgavo Butinavičių per sprandą. Tuomet jis, netekęs lygsvaros, nusivertė apie 150 pėdų žemyn. Krisdamas nusilaužė ranką, šonkaulius ir šiaip labai apsidaužė. Pečiulioniui nulaužta koja. Šliopa (slope) turi 45 laipsnius statumo (45 degrees pitch). Šioj nelaimėj irgi kompanijos kaltė, nes įstatymai draudžia dirbti tokiose vietose daugiau, kaip vienai grupei darbininkų, o čia dirbo net keturios grupės.

S. V. Ramutis.

Komunistų Partijos Antrojo Distrikto Prakalbų Maršrutas

Jungtinių Valstijų Komunistų Partijos II Distriktas surengė prakalbų maršrutą. Kalbėtojas bus juodveidis darbininkas Richard B. Moore, kandidatas nuo Komunistų Partijos į generalį prokurorą.

Prakalbos įvyks sekančiose vietose:

Utica, N. Y., rugpjūčio 15.

Syracuse, N. .Y., rugpjūčio 16.

Rochester, N. Y., rugpjūčio 17.

Buffalo, N. Y., rugpjūčio 18 ir 19.

Niagara Falls, N. Y., rugpjūčio 20.

Jamestown, N. Y., rugpjūčio 21.

Spencer, N. Y., rugpjūčio 23.

Binghamton, N. Y., rugpjūčio 24.

Minėtų vietų lietuviai darbininkai privalo dalyvauti šiose prakalbose, nes jos bus labai svarbios.

Rengėjai.

WILKES-BARRE, PA.

"Laisvės" Piknikas Jau Prisiartino

Ar iš visų kolonijų visi darbininkai prisirengė atsilankyti? Nei mažiausios abejonės nėra, kad iš visų kolonijų dalyvaus skaitlingai. Nors bedarbė daug atsiliepia, nes daugelis gavo dirbti tik kelias dienas per kelius mėnesius, bet, nepaisant ir sunkios padėties, kolonijos ruošiasi dalyvauti skaitlingai "Laisvės" naudai piknike.

Shenandoahriečiai jau pasisakė, kad iš jų kolonijos bus daug "Laisvės" piknike. Nepasiliks nei kitos kolonijos. Esu tikras, kad bus iš Kulpmonto, Frackvillės, Girardvilės, Gilbertono, St. Clair'o, Mt. Carmelio, Port Carbono, Minersvillės, Tamaqua, McAdoo ir kitų kolonijų "Laisvės" skaitytojai ir jos rėmėjai. Jau netenka kalbėti apie Wilkes-Barre ir Scrantono apielinkes, iš tų bus skaitlingai "Laisvės" piknike. Apie programą netenka jau nieko daugiau sakyti, tik tiek reikia priminti, kad iš Scrantono gavau pranešimą, kad dalyvaus Ateities Žiedas ir sudainuos keletą dainelių, vadovaujant Onai Vanagaičiūtei. Tai dar pirmu kartu Scrantono jaunuoliai ateina linksminti "Laisvės" piknike dalyvius, mainierius.

Kodel mes turime dalyvauti mūsų dienraščio piknike? Visai nesunkus atsakymas. Jei mes neturėtum "Laisvės" dienraščio, tai lietuvių darbininkų tarpe fašistai ir visokie monelninkai žvejotų sau dolerius įvairių bendrovių, kooperacijų tikslais, kaip kad buvo praeityje. Be dienraščio mes negalėtume ginti savo klasės reikalus kiekvienos dienos kovoj; be dienraščio mes negalėtume vesti plataus organizacinio darbo prieš išnaudotojus; be dienraščio mes, mainieriai, negalėtume iškelti į viršų visų šunybių J. L. Lewiso ir jo agentų; be dienraščio nei didesnių algų, geresnių darbo sąlygų negalėtume iškovoti. Dienraštis yra tas ginklas, kuris priešakyj klasių kovos ir skina kelią revoliuciniam judėjimui, mobilizuoja armijas kovotojų. "Laisvė" ir "Vilnis" lietuvių dirvoj yra tie kardai, kurie skina nuo kelio visokius nenaudėlius ir meta į sąšlavyną. Tad mes visi būkime savo dienraščių piknike rugpūčio 17 dieną, Valley View darže, Inkerman, Pa.

Mainierys.

BOSTONAS IR APIELINKĖ

BOSTONO IR APIELINKĖS LIETUVIAMS

Tarpt. Darbininkų Pagelbos distriktas užlaiko vasarinę vaikams kempę ir mokyklą. Čia darbininkų vaikai praleidžia atostogas. Bet užlaikymui kempės ir joje vaikų, reikalinga pinigų. Todel 17 d. rugpjūčio yra rengiamas piknikas, nuo kurio visas pelnas bus skiriamas tos kempės užlaikymui. Pikniko vieta—Holmes Park, Westminster, Mass. Bostono ir apielinkės lietuviai darbininkai, skaitanti "Laisvę," ne tik patys turi dalyvauti šiame piknike, bet ir kalbinti tuos darbininkus, kurie "Laisvės" neskaito ir apie pikniką nieko nežino.

Į pikniką busai išeis 9 val. ryte nuo sekamų vietų: nuo International Hall, 42 Wenonah St., Roxbury; 93 Staniford St., Boston, ir Chelsea Labor Lyceum, Chelsea, Mass.

Dist. Sekretorė.

TORONTO, KANADA

K. L. J. S-gos Piknikas

Rugpjūčio 10 d. Jaunimo Sąjunga surengė pikniką, neva tai dviejų metų paminėjimo J. S-gos gyvavimo Toronte. Oras tą dieną pasitaikė gražus, užtai žmonių privažiavo daug. Nors piknike daugumą sudarė jaunimas, bet jame gyvumo nesimatė. Rengimo komisija neparengė jokios programos, išskiriant šokinėti per pagalį, nors buvo apie programą kalbėta ir skelbta.

Jau aiškiai pasirodo gyvenimo praktikoj, kad bespalvėj, nors ir kultūrinėj, draugijoj niekas nenori imti iniciatyvos varyti kultūrinį darbą pirmyn ir siekti užsibrėžto konstitucijoj tikslo. Kalbant apie kultūrą, mes ją galime skirti, su nekuriomis išimtimis, į dvi skirtingas klasines puses—proletarinę ir buržuazinę. Ir kur tik mes neisime, visame gyvenime matysime tas dvi skirtutinybes, kaip mene, apšvietoj, ir tt.

Jau čia, tėmydami į pačios organizacijos veikėjų ūpą, negalime tikėtis ateityje draugijos augimo, jeigu joj nebus nustatyta tam tikra politinė linija.

Kas liečia pikniką, ar nebūtų daug geriau, jeigu vietoj dvi valandas šokinėjus per kartelę, būtų viena valanda sunaudota prakalboms, nušviečiant J. Sąjungos tikslą ir darbininkų reikalus. Mat, čia draugijos vadovybė turi bėdą: jeigu kalbės draugijos vardu ir palies darbininkų dienos klausimus, arba apie progresyvę literatūrą, tai tuoj visokie fašistėliai šauks, kad čia politika, nes draugija ne politinė. O jeigu kalbės apie tėvynės meilę, apie Vilniaus vadavimą, apie mūsų tautiečių "kilnius" darbus, apie Vytautą ir fašistinę literatūrą, tai čia mūsų tautiečiai sakys ne politika, o tikra "lietuviška kultūra." Jau tokie šauksmai buvo daug sykių girdimi draugijos susirinkimuose.

Pakėlimui žmonių apšvietos, yra viena, niekuo nepakeičiama priemonė, tai spauda ir tiktai mes galime pakilti dvasiniai, platindami literatūrą, užlaikydami knygynus, skaityklas, įvairios pažangiosios literatūros. Kokį mes tik ne imsime geresnį laikraštį ar knygą, kiekvienas turi vienokį ar kitokį tikslą taikinti į kokį politinį tašką. O mes žinome gerai, kad pasaulyje yra dvi skirtingos masių trynimosi jėgos, kur yra taikomos viena prieš kitą, tai išnaudotojai ir išnaudojamieji. Delto mes, esantieji organizacijoj, išimtinai darbininkai, visai natūrališkai privalome atgręžti savo veikimą ir kelti tą idejinę kultūrą prieš amžinąjį mūsų priešą—išnaudotoją.

Mūsų jaunuomenei reikia sveikos darbininkiškos kultūros — apšvietos, meno, sporto, priduoti gyvumo klasinei ideologijai, reikalinga mums prakalbų, diskusijų, savikritikos. Pas mus energijos yra, tiktai kiekvienas energijos lašas neturi būti numestas tuštumon, bet visas sukoncentruota pakėlimui dvasiniai, ekonominiai ir politiniai darbo klasės. Tada ir mūsų veikimas turės aiškesnį tikslą, ir mūsų parengimuos atsiras kas norės dirbti, veikti, ir visur jausis glaudus draugiškumas, būsime kaip vienos didelės šeimynos nariai.

Kiekvienas jaunuolis turi pagalvoti, ką veikia, kam veikia, kur jis randasi ir kur turi būti?

Dar ant galo turiu priminti, kad piknike buvo traukiamas paveikslas. Paveikslus traukiant, iš kur tai atvažiavo ir lietuviškas Toronto klebonas. Nekurie laisvesni žmonės pasipiktino, kad laisvamaniškos draugijos pikniko paveiksle bus kunigo abrozas. Mes, sako, nieko prieš neturėtumėm, kaipo prieš žmogų, bet kam jis apsirengęs netaip, kaip visi žmonės, bet užsidėjęs atbulą kalnierių.

Rl. Svyrūnėlis.

Valdiški Dvarai Būsią Išdalinti

MEXICO CITY. — Valdžia skelbia, kad visi valdiški dvarai (haciendas) būsią išdalinti smulkiesiems žemdirbiams.

DARBININKIŠKOS SPAUDOS NAUDAI

Didelis ir Linksmas **PIKNIKAS Nedėlioj, 17 d. Rugpjučio-Aug., 1930**

RENGIA AMERIKOS LIETUVIŲ DARBININKŲ LITERATŪROS DRAUGIJOS ANTRAS APSKRITYS

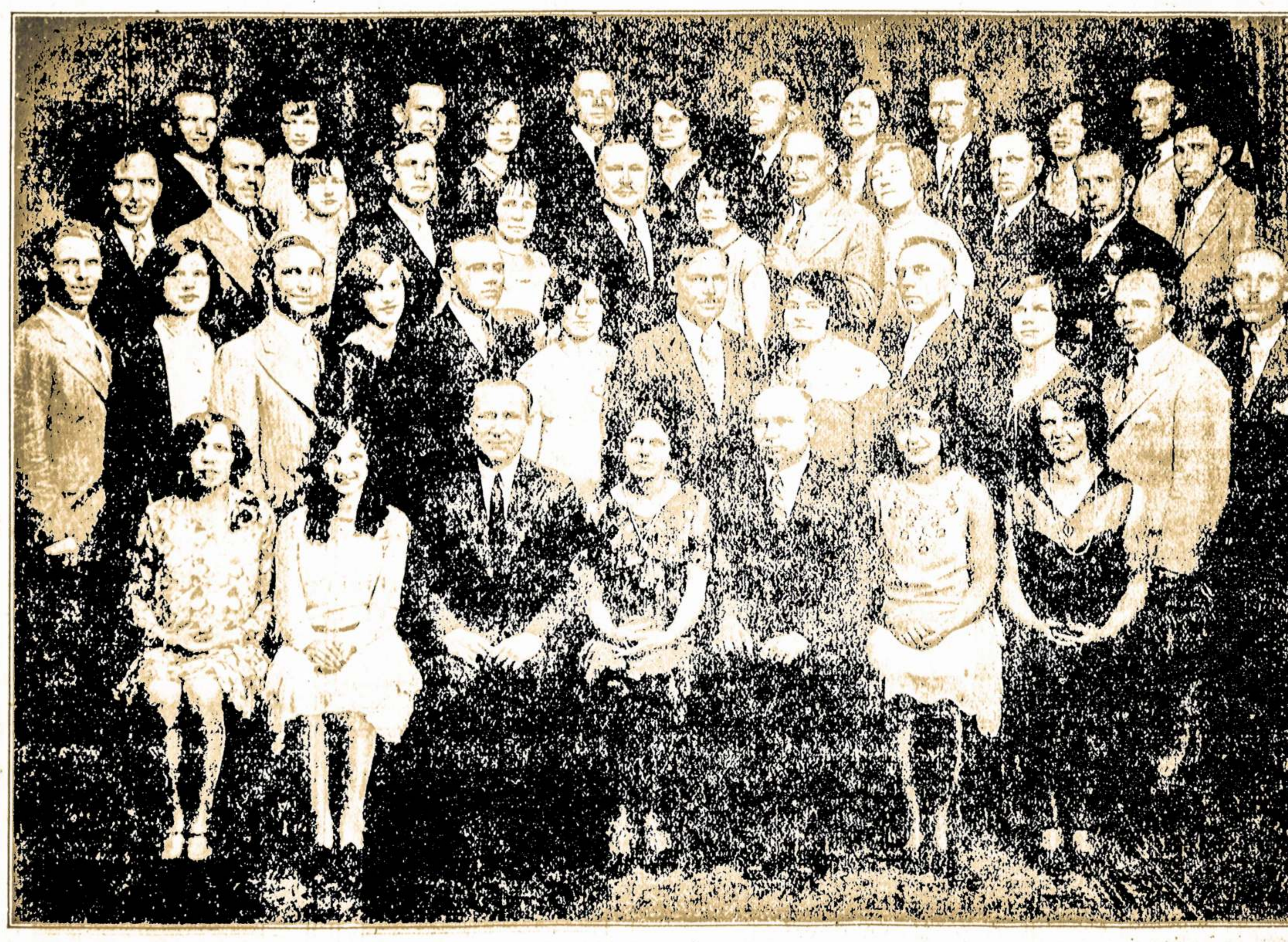

AIDO CHORAS, BROOKLYN, N. Y.

ant WILLICK'S FARMOS, Linden, N. J.

PRADŽIA 12 VALANDĄ LIENĄ — ĮŽANGA 35 CENTAI

Gerbiama lietuvių visuomene! Jau ketvirtas iš eilės spaudos naudai piknikas ir kiekvienais metais mūsų piknikai būna skaitlingesni. Šiame piknike dalyvaus Aido Choras iš Brooklyno ir Sietyno Choras iš Newarko; bus ir daugiau pamarginimų. Vieta graži ir kurie čia buvo kartą, myli nuvykti antru kartu. Darbininkiškos spaudos rėmimas—vienas iš svarbiausių dalykų, tad prašome jus, drauge, imti dalyvumą.

KELRODIS: Iš Elizabetho paimkite ant Broad St. busą No. 32, Rahway, išlipkite ant Stiles St., Linden, ir eikite po dešinei. Važiuojant gi busu No. 44, Edger Rd., važiuokite iki sustos; išlipę eikit po kairei.

MINKŠTŲ GĖRIMŲ DIRBTUVĖ

Mes gaminame geriausių vaisių sodę: pamidorų, citrinos, vyšnių ir kitokių. Kas pabando mūsų sodę, tas ir visados reikalauja. Taipgi pristatome sodę ir alų, ant pareikalavimo, į piknikus, išvažiavimus ir parengimus, vestuves ir kitokias sueigas.

J. ŠIRGALIS
473 East South Street
WILKES-BARRE, PA.
Phone: Wilkes-Barre 29710

VENUS STUDIO

Norintieji Turėti Gerus Paveikslus Eikite pas VENUS STUDIO

A. P. SHUKIS
FOTOGRAFAS
50 Public Square
WILKES-BARRE, PA.
Phone, 3-4917

GYDUOLĖ, KURI VISAD GELBSTI

Tos "New and Improved Gold Medal Haarlem Oil Capsules", žinomos kaip gyduolė inkstų, kepenų ir puslės bėdose, yra malonios ir lengvos imti. Jos turi gydymo galios, kuri išpopulerisavo jas nuo 1696 metų. Išvykite iš kuno nuodus. Suvikrinkite kuną. Vaistinėse trijų dydžių. Ieškokite "Gold Medal" vardo kiekvienoje dėžutėje.

NEW AND IMPROVED GOLD MEDAL HAARLEM OIL CAPSULES

PLATINKIT "LAISVĘ"

Bell Phone, Poplar 7545

A. F. STANKUS
GRABORIUS-UNDERTAKER

Ebalzamuoja ir laidoja numirusius ant visokių kapinių. Norintieji geriausio patarnavimo ir už žemą kainą, nuliūdimo valandoje šaukitės pas mane. Pas mane galite gauti lotus ant visokių kapinių kuoveriausiose vietose ir už žemą kainą.

1023 Mt. Vernon Street
PHILADELPHIA, PA.

GARDNER, MASS. GARDNER, MASS.

METINIS PIKNIKAS
Koncertas ir Šokiai
Rengia L. A. P. Kliubas Gardner, Mass.
17 RUGPJŪČIO (AUGUST), 1930
Lietuvių Parke
WEST BROADWAY
Programoj dalyvaus keturi Naujosios Aglijos Chorai
Pirmos Klasės Maudynės ir Kiti Parankumai
Atvažiavę į Gardner, Mass., važiuokite West Broadway iki ežero ir ten rasite pikniką.

MALONŪS RŪKYT

Brooklyno Lietuvių Neprigulmingas Kliubas, 269 Front St., kaipo žymus politikoje, savo rūmuose, nuo senai su pasigėrėjimu, JOHN'S Cigarus bizniavoja. Taip pat visos švaresnės lietuviškos restauracijos Brooklyne ir prakilnesni biznieriai užlaiko JOHN'S po 10c Visi rankomis padaryti ir po vardu PETRO.

Todel Gerbiamieji Draugai ne tik Brooklyne, bet ir kituose miestuose bizniaus užvedimuose, kur rūkymai yra užlaikomi, visur reikalaukit viršpaminėtais vardais Cigarų. Ant pareikavimo visur Amerikoje išsiuntinėjam per paštą. Adresuokit:

NAUJOKŲ CIGARŲ DIRBĖJAI
267 DIVISION AVENUE, BROOKLYN, N. Y.

DIDŽIAUSIA LIETUVIŲ APTIEKA

Kas yra didžiausias žmogaus priešas?—Šaltis. Jis ne tik sunkiausias ligas įvaro, bet ir į grabą paguldo. Bet tie, kurie vartoja po plačią Ameriką pagarsėjusius

Urbo Lax Tabs
yra tai kanuolė prieš kitą amžiną žmogaus priešą—vidurių užkietėjimą—kuris žmogui pagamina daug rūpesčių ir sunkių ligų. 25 centai už skrynutę.

Urban's Cold Powders
(MILTELIUS NUO ŠALČIO)
jokių šalčių nebijo. Už 75c už baksą apsiginkluok nuo savo amžino priešo!

F. URBONAS, Aptiekorius
151 Metropolitan Ave. BROOKLYN, N. Y. Telephone, Greenpoint 1411
6102 Grand Avenue (Kampas Clermont Avenue) MASPETH, L. I., N. Y. Telephone, Juniper 9796

Siųsdami pinigus su savo adresu, užrašykite:

FRANK A. URBAN PHARMACY
151 METROPOLITAN AVENUE, BROOKLYN, N. Y.

Aš, žemiaus pasirašęs, siunčiu VIENĄ DOLERĮ, už kurį malonėkit man prisiųsti URBAN'S COLD POWDERS ir URBOLA, su nurodymais, kaip vartoti.

Vardas ____________________
No. ____________________ Street or Avenue
Miestas ____________________ State ________

VIETOS ŽINIOS

Ar Rengiatės į ALDLD Antro Apskričio Pikniką?

Neužmirškite, kad sekmadienį, 17 d. rugpjūčio, Willicks farmoj, Linden, N. J., įvyksta A. L. D. L. D. II Apskričio piknikas mūsų spaudos naudai. Pikniko programa bus puiki, nes dalyvaus Aido Choras iš Brooklyno ir Sietyno Choras iš Newarko, taipgi kalbės drg. R. Mizara. Bus ir kitokių pamarginimų. Apart to, šis piknikas dar svarbus ir tuo, kad mūsų organizacijai sukako 15 metų nuo įsikūrimo. Todel kuo skaitlingiausiai dalyvaukime šiame piknike ir sykiu paminėkime mūsų organizacijos jubilėjų.

Kelrodis sekamas: Važiuokite į Elizabeth, N. J. Iš Elizabetho paimkite ant Broad St. busą No. 32, Rahway; išlipkite ant Stiles St., Linden, ir eikite po dešinei.

Busu No. 44, Edger Rd., važiuokite iki sustos; išlipę eikit po kairei.

Automobiliais važiuojant, reikia iš Elizabetho važiuoti Rahway keliu iki Stiles St. ir sukti po dešinei.

Rugpjūčio 17 d. pasimatysime piknike.

V. Paukštys.

Didžiausios Pasaulyj Farmos Savininkas Apie Sovietus

Apsilankęs Sovietuose, sugrįžo Th. D. Campbell, savininkas didžiausios pasaulyj farmos, kurią jis turi ties Hardin, Montana. Jis tvirtina, kad Sovietų Penkių Metų Planas delei pramonės kėlimo ir didžiųjų kolektyvių bei socializuotų ūkių bus neginčijamai įvykdytas. Jis pažymi, kad darbininkų būklė Sovietuose dabar yra geresnė, nekaip caro laikais; kad sovietinės didžiosios farmos puikiai veikia. Jis taipo pat primena, jog milžiniška Sovietų šalis turi tiek gamtinių turtų, kaip Jungtinės Valstijos ir Kanada, sudėjus jasias į krūvą, ir smerkia amerikinius boikotuotojus Sovietų produktų.

Po Penkias Dienas Kalėjimo už Lapelių Skleidimą

Snyder Ave. teisme, Brooklyne, magistratas Hirshmanas nuteisė penkioms dienoms kalėjiman tris narius Jaunųjų Komunistų Lygos, S. Wexlerį, Is. Nathansoną ir Herbert Stone'ą, kurie buvo areštuoti už dalinimą lapelių, šaukiančių į Pirmosios Rugpjūčio priešimperialistinę demonstraciją. Teisėjas nesutiko nei palaukti kaltinamųjų advokato. Jis jų klausinėjo apie religiją, ką jie mano apie komunizmą, ir nuteisė juos ne tiek už patį lapelių dalinimą, kiek už politinius įsitikinimus.

Daily Workerio Didysis Piknikas-Karnivalas

Sekmadienį, rugpjūčio 17 d., Daily Workerio, Komunistų Partijos centro organo, piknikas-karnivalas, Pleasant Bay Parke, su gausinga programa: darbininkų beisbolas, futbolas, muzika, šokiai, dainos, prakalbos, užkandžiai, gėrimai; "Strasse frei," vieno akto sceniško veikaliuko, vaidinimas; chorai su dainomis.

Visi į tą didįjį išvažiavimą, naudai vyriausio organo mūsų revoliucinės spaudos!

Važiavimas į pikniko-karnivalo vietą toks: Bronx Park Subway iki E. 177th St.; paskui Unionport gatvekaris iki jo rėlių galui; o čia jau pasitiks busas, kuris nuveš į pramogos vietą.

Išvijo 26 Benamius iš Rūsio

26 bedarbiai buvo įsitaisę gyvenimą didelėje duobėje, kuri iškasta, kaip būsimas sklepas didnamiams, kurie bus statomi tarp Lafayette, Center, Worth ir Leonard Sts., New Yorke. Vargšai čia buvo pasidarę gūstas iš klijonkių ir blekių gabalų dėžių ir kt.; gėrė ir prausėsi iš čia esamos miestinio vandens dūdos; virėsi šį tą ir valgyti ant surūdijusio, kažin keno į gatvę išmesto pečiuko; laikė net porą kačių. Pagaliaus, užėjo policija ir išvaikė nabagus, kurie tuo būdu liko be jokios vietos galvai padėt.

Lietuviai Darbininkai, Šį Vakarą į Mitingą Negrų Darbininkų Kongreso!

Šiandie vakare įvyksta Brooklyne masinis mitingas, šaukiamas Amerikos Negrų Darbininkų Kongreso, po num. 118 Cook St., ties Broadway ir Manhattan Ave.; pradžia lygiai 8 val. vakare. Mitingas taikomas ne vien juodaspalviams darbininkams, bet lygiai ir baltiesiems. Abiejų spalvų darbo žmonės turi skaitlingiausiai sueiti ir parodyti vienybę kovoje prieš kapitalistus ir jų įrankius, kurie pradėjo naują lynčiavimo bangą ne vien prieš negrus, bet ir prieš kovojančius baltuosius darbininkus. Sykiu su vajum prieš lynčiavimą, batieji ir negrai darbininkai turi didžiausioje vienybėje kovoti prieš uždarbių kapojimus, prieš bedarbę, prieš nuolatinį sąlygų sunkinimą visiems dirbantiems.

Šioje Brooklyno dalyje gyvena didelis skaičius lietuvių darbininkų. Jie lengvai gali ir turi būriais sueiti į šį mitingą. Ypač revoliuciniams, klasiniai susipratusiems darbininkams būtų nedovanotinas apsileidimas neatsilankyti į šį mitingą. Komunistų Partija ir kitos kovojančių darbininkų organizacijos žino, kad čia arti gyvena didelis skaičius lietuvių darbo žmonių. Ir jeigu lietuviai nesudarys žymios dalies publikoje, tai bus didelė gėda visam darbininkiškam mūsų judėjimui.

Visi todel į tą mitingą šį vakarą!

"Kreiviausias Policmanas" Atgal Tarnybon Priimtas

Kiek laiko pirmiau buvo suspenduotas nuo tarnybos policijos detektyvas Wm. Schanover, kurį Kings pavieto teisėjas Fr. Taylor pavadino "kreiviausiu policmanu" ir "klastingu didvyriu." Dabar tas supuvėlis ir vėl sugrąžintas į policijos tarnybą.

Turėdamas kerštą prieš exboksininką Benjaminą Wagnerį, tas "tvarkos dabotojas" įkišo revolverį į sniegą prie Wagnerio namo ir areštavo jį; Wagneriui primetė, kad jis padaręs kokį tai didelį apiplėšimą ir su revolveriu užpuolęs jį, detektyvą Schanoverį; o aš, girdi, plikomis rankomis apsigyniau ir areštavau tą "piktadarį." Taip Schanoveris po prisieka liūdijo ir teisme, taip kad Wagneris buvo neteisingai nusmerktas 20 iki 30 metų kalėjiman. Už tą "didvyrystę" Schanoveris tapo augščiau pakeltas tarnybon ir gavo didesnę algą.

Nekaltai nuteistas Wagneris padavė apeliaciją, ir augštesnis teismas pripažino jį visiškai nekaltu; tas pats teismas paskelbė Schanoverį vienu iš nedoriausių žulikų, kokių tik kada buvo policijoj.

Dabar gi tas nedorėlis vėl liko sugrąžintas policijos tarnybon, ir suprantama, stengsis prie progos vėl pasižymėti panašiais "didvyriškais" šposais.

Kiek New Yorke Bedarbių

Washingtono valdžios apskaitymais, New Yorke esą tiktai 234,854 bedarbiai. Daugiau kaip pusiau tie ponai sumažina bedarbių skaičių, ir tai matote, kokia didelė armija žmonių be darbo, net sulig jų pačių skaitlinių. Tikrenybėje gi Didysis New Yorkas turi virš 500,000 bedarbių, kuriems grafteriška valdžia "neišgali" duoti nei cento paramos.

Organizuokitės į bedarbių demonstraciją, kuri bus rugsėjo 1 d. Union Square, New Yorke. Demonstruos vyriausiai už Komunistų Partijos bilių, sulig kurio reikalaujama pilnos apdraudos bedarbiams, nusenusiems ir šiaip negalintiems dirbti darbininkams.

Iš Chinų Revoliucijos Apgynimo Mitingo

Trečiadienio vakare, Komunistų Partijos 6-ta Sekcija surengė demonstracinį mitingą protestui prieš karinį Amerikos ir kitų imperialistų kišimąsi į Chinijos darbininkų ir valstiečių revoliuciją. Mitingas buvo ant kampo Grand St. Extension ir Havemeyer St., Brooklyne. Žmonių susirinko didelis būrys, toks kad dar niekad neteko matyt tiek publikos ant to kampo. Tikras masinis mitingas, su skaitlingais dideliais plakatais, su revoliuciniais obalsiais, su veikliu platinimu Daily Workerio ir kitokios komunistinės literatūros.

Mitingui pirmininkavo ir gabiai pakalbėjo drg. J. Siurba. Prakalbas sakė draugė Fulton, lietuvaitė komunistinė jaunuolė; drg. Cooper, Flaiani, sekcijos organizatorius, ir keli kiti.

Publikos susidomėjimas prakalbomis buvo visai geras. Didelės domės klausytojai kreipė į drg. Fultoniūtę, kurios prakalba buvo ir turininga ir graži.

Ne visai mažai tame mitinge buvo ir lietuvių darbininkų, nors vis dar neužtenkamai; dalinai ir šį sykį, vadinasi, buvo apsileidimo iš lietuvių darbininkų pusės. Tą ydą, draugai, pataisykite bent kituose, būsimuose mitinguose ant to kampo, kuris, rodosi, yra patogiausias kiekvienam prieiti bei privažiuoti.

Baigiantis mitingui, drg. Siurba paragino tris kartus pasveikinti Chinijos revoliuciją, ir tris kartus minios "ura!" atsiliepė į tą paraginimą. Ketvirtas ura buvo už Amerikos Komunistų Partiją.

Tą dieną bei vakarą įvairiose Didžiojo New Yorko dalyse įvyko 42 protesto mitingai už Chinijos revoliuciją ir prieš kruvinus darbus imperialistų, kurie stengiasi ginklais sunaikinti Chinijos darbo žmonių Sovietus.

V. Dalyvis.

Atminkite Sacco ir Vanzetti Rugp. 22 d.

"Atminkite Sacco ir Vanzetti," "Išgelbėkite šešis revoliucinius darbininkus Atlantoj, Ga.," "Paliuosuokite Fosterį, Minorą, Amterį, Raymondą ir visus klasių kovos kalinius!"—tokius tai obalsius iškels sąmoningi Amerikos darbininkai savo demonstracijose rugpjūčio 22 d., trečiose metinėse sukaktuvėse nuo Sacco ir Vanzetti nužudymo. O jiedu buvo teismiškai nužudyti vien todel, kad buvo ištikimi darbininkų klasės kovotojai, ypač Naujosios Anglijos audėjų organizuotojai.

Per paskutinius trejus metus buržuazija juo labiau sužvėrėjo; vis dažniau žudo streikierius ir demonstrantus ant vietos, be jokių teismo ceremonijų. Nuo pavasario iki dabar vien New Yorke taip liko policijos nugalabinti du baltieji darbininkai ir vienas negras; Chicagoj vienas baltasis; šiomis dienomis Indianoj du negrai, ir tt., ir tt.

Georgijos valstijoj teismai yra pasiryžę numarint elektros kedėje šešis darbininkus, kaipo maištininkus, už tai, kad jie skleidė lapelius, šaukdami negrus ir baltuosius darbininkus į bendrus mitingus bei kairiąsias unijas.

Protesto demonstracijoms prieš tokį tiesioginį ir teisminį terorą, atminčiai Sacco ir Vanzetti, tad Tarptautinio Darbininkų Apsigynimo su kitomis klasinėmis darbininkų organizacijoms ir yra rengiami visuose didesniuose miestuose masiniai mitingai rugpjūčio 22 d.

Tą dieną New Yorko, Brooklyno ir apielinkės darbininkai turi tūkstančiais suplaukti į demonstraciją, Union Square.

Tuojau Užsisakykite

Iš Brooklyno važiuoja du busai į "Laisvės" pikniką Philadelphijoje, kuris įvyks 31 d. rugpjūčio. Vieną busą užims Aido Choras, o antrą—margas svietelis. Dabar jau laikas užsirašyti norintiems važiuoti. Kelionė į abi pusi $3. Tuojau kreipkitės į "Laisvės" ofisą.

Busai išvažiuos nuo "Laisvės" svetainės 8 val. ryte. Iš pikniko grįš 9 val. vakare.

Atsiminkite, kad ant rytojaus po piknikui šventė—Labor Day. Turėsite progos pasilsėti, kad ir vėlai sugrįžę.

SUSIRINKIMAI

SO. BROOKLYN, N. Y.

A. L. D. L. D. 147 kuopos susirinkimas bus pėtnyčioj, 15 rugpjūčio, Hanover Kliube, 738—5th Ave., 8 val. vakare. Visi draugai ateikit laiku. Sekr. A. Bružas.

PAJIEŠKOJIMAI

PAJIEŠKAU savo moters Vajolos Lapinski, su kuria negyvenu virš 3 metai. Turiu svarbų reikalą, tat prašau ją pačią atsišaukti arba kas žinote malonėkite pranešti. Rašykite šiuo adresu: Mr. Tony Jastzemski, 9213—51st Ave., Elmhurst, L. I., N. Y. 193-4

IŠRANDAVOJIMAI

PASIRANDAVOJA kambarys, su visais parankumais. Galima išrandavoti ir vedusiai porai arba pavieniui. Netoli Greenwood eleveiterio stoties, 1057—108th St., Richmond Hill. Iki Jamaica eleveiterio nueiti apie 10 minutų. Klauskite pas Al. Markevičienę. 191-3

BROOKLYN LABOR LYCEUM

DARBININKŲ ĮSTAIGA

Salės del Balių, Koncertų, Bankietų, Vestuvių, Susirinkimų ir tt. Puikus steičius su naujausiais įtaisymais. Keturios bolių alleys.

KAINOS PRIEINAMOS.

949-959 Willoughby Ave.

Tel., Stagg 3842

BIZNIO PROGA

Pasirandavoja arba parsiduoda bučernė ir grosernė. Biznio daroma nuo $400 iki $500 į savaitę. P. Walentukevicz, 100 Perry St., Stoughton, Mass. 190-201

PARDAVIMAI

PARSIDUODA saldainių krautuvė, gausingoj biznio vietoj, galima puikiai pragyventi ir dar grašio sutaupinti. Kaina žema. Reikalas verčia greitai parduoti. Kreipkitės po num. 15 Scholes St., Brooklyn, N. Y. 191-3

LIETUVIS

ACCOUNTANT

KNYGŲ PERŽIŪRĖTOJAS

Užveda ir sistemačiai sutvarko biznio knygas ir taksų raportus. Peržiūri knygvedžių tvarkomas knygas ir sudaro atskaitas.

Visais Accounting reikalais kreipkitės pas:

J. JESKEVIČIUS

46 Ten Eyck Street

BROOKLYN, N. Y.

Telephone, Stagg 9910

LORIMER RESTAURANT

Lietuvių Valgykla

VISOKIŲ ROŠIŲ ŠVIEŽOS VALGIAI, GAMINAMI LIETUVIŠKU IR AMERIKONIŠKU STILIUM

Pavalgius čia malonu pabūti, pasišnekučiuoti su kitais, arba ramiai pasiskaityti.—Sykį atsilankę persitikrinsit.—Pabandykite!

SAVININKAI MARČIUKAI

417 Lorimer Street "Laisvės" Name

BROOKLYN, N. Y.

Telephone, Greenpoint 2320

J. GARŠVA

GRABORIUS

UNDERTAKER

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS

Išbalzamuoja ir laidoja numirusius ant visokių kapinių; parsamdo automobilius ir karietas veselijoms krikštynoms ir pasivažinėjimams.

231 Bedford Avenue

BROOKLYN, N. Y.

Telefonas: Stagg 9105

DR. A. PETRIKA

(PETRICK)

LIETUVIS DENTISTAS

221 S. 4th St., Brooklyn, N. Y.

X-Spindulių Diagnoza

Gazo Anestetika

VALANDOS:

Nuo 9 val. ryte iki 8 val. vakare. Penktadieniais ir šventadieniais tik susitarus.

Telefonas Stagg 2812

FRANK WHITE

STOGDENGIS

Metalu Išmušame Sienas ir Lubas; Užtaisome nuo Vandens.

229-231 LEONARD ST., Brooklyn, N. Y.

Mūsų darbu patenkinti visi, kuriem tik dirbame.

Tel., Stagg 7057

STEPHEN BREDES, Jr.

LIETUVIS ADVOKATAS

197 Havemeyer Street

(Williamsburg Bridge Plaza)

BROOKLYN, N. Y.

VALANDOS:

Nuo 9 ryte iki 6 po pietų

REZIDENCIJOS ANTRAŠAS:

65-02 Grand Ave., Maspeth, L. I.

Tel.: Juniper 6776

LIETUVIS

FOTOGRAFAS ir MALIORIUS

DARBĄ ATLIEKA GERAI IR PIGIAI

Nufotografuoja ir numaliavoja visokius paveikslus įvairiomis spalvomis. Atnaujina senus ir krajavus ir sudaro su amerikoniškais.

TELEFONAS: TRIANGLE 1450

Kreipkitės šiuo adresu:

JONAS STOKES

173 Bridge St., C. Brooklyn, N. Y.

Telephone: Stagg 4409

A. RADZEVIČIUS

GRABORIUS

(UNDERTAKER)

416 Metropolitan Avenue

(Arti Marcy Avenue)

BROOKLYN, N. Y.

MATTHEW P. BALLAS

(BIELIAUSKAS)

GRABORIUS

(UNDERTAKER)

NOTARY PUBLIC

Patarnauju visiem be skirtumo. Tolumas del manęs skirtumo nedaro. Mano ofisas atdaras dieną ir naktį. Darbą atlieku gerai. Reikale kreipkitės pas mane, o patarnausiu kuogeriausiai.

734 Grand Street

BROOKLYN, N. Y.

Phone, Stagg 5043

MALONAUS PASIMATYMO

UŽEIGA

Jūs pažįstate mus, mes pažįstame jus, bet jau senai matėmėsi. Būtų linksma pasimatyti.

Kurie dar nepažįstate mūs, tai del pažinties užeikite, o būsite maloniai priimti.

J. ir O. VAIČINIS

214 Perry Ave., Maspeth, N. Y.

ŽODIS NUO DR. MENDLOWITZ

Šiuomi primenu savo draugams, jog aš vis dar praktikuoju savo profesiją. Pirmiaus antrašas buvo 271 Berry St. Dabar mano antrašas:

DR. H. MENDLOWITZ

2220 Avenue J **Brooklyn, N. Y.**

Tel.: Midwood 6261

Tel., 0783 Stagg

J. LeVANDA

(Levandauskas)

GRABORIUS

(Undertaker)

107 Union Avenue

(Arti Grand St.)

BROOKLYN, N. Y.

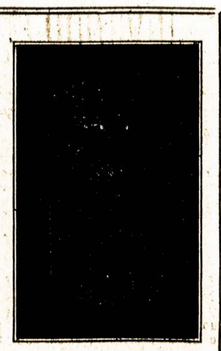

VIDURIAI UŽKIETĖJĘ

Kendrick's Herb Laxative yra Padaryta iš Grynų Žolių ir Neturi Savyje Jokių Chemikalų

Šiais vaistais neužtraukia papročio ir atliuosuoja vidurius ir pagelbsti sugrąžint naturalį vidurių malimą. Nereikia virint, o tik sumaišyt su vandeniu ir užsigert einant gult. Visiškai nekenksmingas, ir galima duot vaikams, kūdikiams, lygiai kaip ir suaugusiems. Kaina . . . . . 60c, per paštą 65c.

Kundroto aptieka yra didžiausia ir seniausia vaistinė. Mes specialistai sutaisyti daktarų receptus, ir užtikrinam, kad sudėtinės šių receptų dalys, gydytojų užsakymu, yra naujos, tyros ir geriausios.

Mes taip pat turime žolių ir gerą sandėlį gyduolių. Kiekvieną kartą reikalaujant, kreipkitės:

KUNDROTO APTIEKA

P. J. KUNDROTA, Savininkas

229 Bedford Avenue **Brooklyn, N. Y.**

Kamp. N. 4-tos gat. Tel., Greenpoint 2017-2360-3514

Iškirpkit šį skelbimą ir prisiųskit kartu su užsakymu

MOLLYN'S LIETUVIŠKA BARBER SHOP IR BEAUTY PARLOR

PRANEŠIMAS MOTERIMS

Šiuomet turime geriausios ir vėliausios mados Permanent Wave mašinas, todel kviečiame visas atsilankyti o mes patarnausime kuogeriausia.

KAINOS NUO $5.50 IKI $10.00

Nudažom žilus plaukus ir sugarbiniuojame ilgam laikui. Kreipkitės sekamu adresu:

578 GRAND STREET

Prie Lorimer St., šalia Aptiekos

BROOKLYN, N. Y.